"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pėtnyčioms, Chicago, Ill.
METINĖ PRENUMERATA:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Mexike $2.50
Visose kitose viešpatystėse $3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskit laišku. Adresas:
"LIETUVA"
814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.
Corner 33rd and Halsted Sts.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription Rates:
In United States $2.00
To Canada and Mexico $2.50
To all other Foreign Countries $3.00
Advertising rates on application. Address:
"LIETUVA"
814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.
Corner 33rd and Halsted Sts.

Entered as Second-Class matter July 13th 1893. at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXVI — CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, LIEPOS (JULY) 28d., 1918 M. — No 27

The State Historical Society of Wisconsin

Amerikonai Paima 500 Belaisviu.

Austrai prisipažįsta prie nelaimės. — Nustojo apie 100,000 Italijoj.

Kerenskis atvyksta Amerikon. — Gandai apie caro uzmušimą nepasitvirtina.---Nauja karė šale Finlandijos.

Cecho--Slovakų armija Francuzijoj.

1.—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

AMERIKONAI LAIMI MUŠĮ PRIE MARNOS.

Paryžius, liepos 3 d.—Amerikonai užgriebė kaimą Vaux, dideli šmotą vieškelio į vakarus nuo Chateau Thierry ir du miškeliu. Išviso Amerikonai paėmė 500 belaisvių su 7 aficierais ir pastumėjo savo liniją pusę mylios pirmyn ant 2 mylių fronto. Vokiečiai kelis syk kontr-atakavo, bet perniek. Francuzų artilerija gelbėjo šitam atake.

2—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

DAUGIAUS MILIJONO AMERIKONŲ FRANCUZIJOJ.

Washington, D. C., liepos 3 d.—Daugiaus negu milijonas Amerikos kariumenės jau yra išsiųsta Francuzijon. Tikras skaitlius yra 1,019,115 vyrų, tame tarpe apie 700,000 kariaujančių spėkų gi likusie nereguliarikoj tarnystoj. Gen. Wood pasakė, kad iki sausio 1 d. 1919 m. Amerika turės uniformoje 4,000,000 vyrų.

3—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

GANDAI APIE CARO UŽMUŠIMĄ.

Pereitą savaitę, kaip iš gausybės rago, pasipylė visoki gandai apie ex-caro ir caruko nužudymą; apie tai, buk kazokai su pagelba vokiškos kariumenės užėmė Maskvą ir nuvertė bolševikus; buk Leninas ir Trockis pabėgo; buk Rusijoj sugrąžinta monarchija ir buk caru tapo apšauktas Didis Kunigaikštis Nikalojus, buvusis pirmiaus vyriausiu rusiškų armijų vadu.

Visi šitie gandai paėjo iš įvairių vokiškų šaltinų, per Daniją, Švediją ir Šveicariją bei Hollandiją.

Jų teisingumas iki šiolei nepasitvirtino ir todėl manoma, kad Vokietija juos tyčiai paleido, idant sumaišyti talkininkams mintis šiuo laiku, kada Amerika su kitais talkininkais rengiasi stoti pagelbon Rusijai jeigu ne kariška jiega, tai bent medžiagišku ir pinigišku budu.

Amerika siunčia Rusijon didelę komisiją, kuri nuodugniai ištirs Rusijos dabartinį padėjimą ir pažiurės, kuomi ir kaip Rusijai galima pagelbėti, idant ji visai nepatektų į vokiečių rankas.

Liepos 4 d. Prezidentas Wilson laikys didžią kalbą, kurion yra užkviesti visų talkininkų ambasadoriai, ir kurioj, kaip tikimasi, jis tars labai svarbų žodį kaslink Rusijos ir kaslink Rytinės Europos tautų padėjimo abelnai.

Tikimasi, kad šitoj prakalboj Prezidentas išreikš savo nuomonę ir kaslink Lietuvos.

[Plačias apie tai žinias paduosime sekančiame numeryje.]

4—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

ATSKIRA AMERIKONŲ ARMIJA GINA FRONTĄ.

Washington, D. C. Karės departamentas leidžia paskelbti, kad pilnas Amerikoniškas korpusas susidedantis iš 220,000 (?) vyrų apėmė ir gina dalį fronto Francuzijoj. Šita Amerikoniška armija stovi Chateau Thierry sektore arčiausiame nuo Paryžiaus miesto.

Šia armija (laikraščiai jį vadina korpusu), vadovauja gen. majoras Hunter Liggett, kuris, turbut bus pakeltas į general-leitenanto rangą. Korpusas susideda iš šešių divizijų, iš kurių keturios yra kovajančios, o dvi rezervinės; prie jų yra reikalingas skaitlius artilerijos ir kitų rųšių kariumenės.

Iš patikėtinų šaltinių sužinota kad į šį pirmą pilną amerikoniską korpusą įeina Pirmoji, Antroji ir Trečioji divizijos (iš reguliarės S. V. kariumenės). Divizijomis komanduoja iš eilės general-majorai: Robert L. Bullard (1-ma), Owan Bundy (2-ra) ir Joseph T. Dickman (3-čia).

Tikimasi, kad oficialis Amerikos karės departamento pranešimas pažymės 4 d. liepos apvaikščiojimą paskelbimu, jog iki tam laikui Francuzijon bus jau pasiųsta daugiau negu milijonas Amerikos kariumenės.

Pranešimas, kad amerikonų kariumenė stipriai stovi su francuzais prie Chateau Thierry, turi ypatingą svarbą dar ir tuo, kad patėmyta, jog vokiečiai traukia didelę galybę kariumenės ir kanuolių kaip sykis priešais šitą sektorą ir talkininkų expertai pranašauja, kad šitoj vietoj kaizeris mėgins netrukus daryti didžiausį smugį, idant čia perlaužti talkininkų linijas ir pasiekti Paryžiaus pirma negu Amerikos jiega atvyks Francuzijon.

5—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

AUSTRIJA PRISIPAŽĮSTA PRIE SUMUŠIMO.

Amsterdamas, birželio 30 d.—Dr. Alexander Wekerle, Vengrijos premieras, sukėlė sensaciją parliamente pereitą subatą, kuomet jis padarė pranešimą apie austro-vengrų nuostolius laike paskutinio austrų ofensyvo ant italų fronto.

Telegramas iš Budapesto praneša, kad premieras pasakė, jog laike paskutinių dienų gąsdinanti gandai yra platinami kaslink nuostolių. Šitie gandai, sakė jis, yra didžiai perdėti.

Austro-vengriškos armijos, sakė jis, turėjo but atitrauktos nuo Piave fronto, idant sučėdyti gyvastis, nes butų buvę dideli nuostoliai, jeigu armijos butų laikę tą liniją.

"Bet kaip dideli yra musų nuostoliai?"—užklausė atstovas Zlinsky, pertraukdamas premierą.

"Skaitlius belaisvėn pakliuvusių—atsakė premieras,—buvo nesenai paduotas ant 18,000, bet aš turiu tai pataisyti. Ištikrųjų, italai paėmė 12,000 belaisvių, kuomet 50,000 italų pakliuvo į musų rankas.

"Esant ofensyvui ir pasitraukimui, šita skaitlinė negali but skaitoma daug perdidelė. Daug liudesni yra nuostoliai, kuriuos męs turime užmuštais, sužeistais ir ligoniais,—daugiausiai ligoniais. Laike dešimto ir vienuolikto italų ofensyvo (kuomet italai buvo Austrijoj išilgai upės Isonzo) męs nustojome nuo 80,000 iki 100,000 vyrų. Dabar vienok musų nuostoliai ir-gi panašųs,—apie 100,000 vyrų."

Parliamento bute kilo didelis sujudimas, šituos žodžius išgirdus.

"Gandai taipgi eina—tęsė toliaus premieras,—buk šiame atsitikime vengrų kariumenės buvo paimta labai daug ir kad nuostoliai krito vien ant jų. Todėl aš turiu nurodyti, kad laike šito ofensyvo dalyvavo 33 vengriški pulkai ir 37 austrų pulkai, arba 47% vengrų ir 53% austrų."

—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July 1918, as required by the act of October 6 1917.

KERENSKIS LONDONE — ATVYKS AMERIKON.

Londonas, birželio 27 d. — Alex. Kerenskis, buvusis Rusijos premieras, vakar pasakė Britanijos Darbo Tarybai, kad Rusija yra pasirįžusi atnaujinti karę prieš Vokietiją.

"Aš tikiu, aš esu ištikro persitikrinęs — sakė jis, — kad Rusijos žmonės netrukus prisidės prie jųsų kovoje už laisvę.

"Aš tik-ką atvykau čia tiesiog iš Maskvos, — sakė Kerenskis— ir mano, kaipo socialisto, pareiga yra pasakyti jums, kad Rusijos žmonės, Rusijos demokratija kovoja prieš tiraniją.

"Rusija dabar yra kaip tas stiprus vyras, kuris sveiksta iš sunkios ligos. Jis yra sveikesnis negu kada nors pirma buvo. Viskas ko ji reikalauja, tai paramos iš šalies. Ji nenori įsikišimo į savo vidurinius reikalus. Ji reikalauja ekonominės ir finansinės pagelbos."

Kerenskis atvyko Londonan penkias dienas tam atgal ir turėjo čia pasikalbėjimų su žymiais rusais ir Anglijos valdininkais kaslink suteikimo pagelbos Rusijai.

Kerenskis iš čia vyks Amerikon. Jis žada išplaukti bėgyje sekančių 10 dienų. Anglijon jis atvyko niekam, apart valdžios, apie tai nežinant.

Kerenskio pasirodymas Britanijos Darbo Taryboje buvo visai netikėtas. Kuomet Arthur Henderson, ministeris be portfelio Britanijos kariškoj taryboj ir buvusis darbininkų lyderis, perstatė jį tarybai, Kerenskis kalbėjo rušiskai, o jo kalbą vertė anglų kalbon vertikas.

Pabaigoj Kerenskio kalbos buvo kilusi pusėtina betvarkė. Vienas delegatas užklausė pirmsėdžio, kokia yra priežastis, kad Kerenskis čia pasirodė ir ką jis atstovauja. Pirmsėdis atsakė, kad jis nežino.

"Męs nenorime čia jokių valdžios "pasiuntinių" — sušuko tasai delegatas. "Jeigu Kerenskiui valia čia pasirodyti, tai kodel nevalia Troelstrai?" —

Pieter J. Toelstra yra holandietis socialistas, kuriam nepaveleyta atvykti Anglijon ir atlankyti Darbo konferenciją. Konferencijos pirmininkas tuomet pasakė kad toks užklausimas, esant konferencijoj "tokiam žymiam džentelmonui kaip Kerenskis" yra ne tik įžeidimas, bet begėdystė. Po to kilo betvarkė, nes delegatas atsisakė pasiduoti pimsėdžiui, po ko susirinkimas vienbalsiai užgyrė rezoliuciją, pasiremiant kuria minėtas delegatas tapo iš konferencijos prašalintas.

Kerenskis Sveikina Ameriką.

Londonas, birželio 28d. — "Aš esu liudininku, kad Rusijos žmonės niekados nepripažins Lietuvių-Brastos sutarties, kuri ištrenkė Rusiją į sunaikinimo praputį," — pasakė Alex. Kerenskis Anglijos darbininkų konferencijoj.

"Aš skaitau bolševikus kaizerio "pieškomis" — sakė jis toliaus. "Rusija nustojo beveik visos savo laisvės, kurią ji įgyjo per revoliuciją. Ji sugrįžo atgal prie carizmo" [bolševikizmas sunaikino visą laisvę].

Kerenskis pasiuntė sekantį pasveikinimo telegramą Amerikai:

"Rusija tikisi pilnos paramos nuo Amerikos šioje tragiškoj i svarbiausioj savo valandoj. Aš negaliu dabar pasakyti, kokiu budu Amerika gali geriausiai Rusijai pagelbėti. Aš atvykstu išaiškinti ums Rusijos padėjimą. Aš tikiuos tai padaryti netrukus."

Darbinikų kongresas pasidavė Kerenskiui, kuomet jis pasirodė ant platformos pabaigoj ilgos popietinės sesijos, laike kurios pusėtinai stiprus jausmas buvo apsireiškęs prieš Kerenskį. Jam pasirodžius, opozicija prieš jį visa išnyko ir pirm negu jis užbaigė savo prakalbą, jam padaryta didelė ovacija.

7—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, at Chicago, Ill., on 19th day of June 1917.

BOČKAREVA PRAŠO KARIUMENĖS RUSIJAI.

Washington, D. C., birželio 30 d.—P-ia Bočkareva, vadas garsaus rusų moterių "Mirties Batalijono," esanti dabar Washingtone, rupinasi, idant jos prašymas pagelbos Rusijai butų išpildytas. Ji prašo, kad talkininkai pasiųstų Rusijon 100,000 kariumenės iš amerikonų, anglų, francuzų ir japoniečių ir kad toji armija butų pradžia susitvėrimui naujos rusiškos armijos iš 1,000,000 vyrų. Ji mano, kad tokia rusiška armija lengvai susitvertų kovai prieš vokiečius.

Ji apsiima pati vesti šitą armiją, ne kaipo kariškas jos vadas, bet kaipo užtikrinimą Rusijos žmonėms apie talkininkų gerus norus sulyg Rusijos.

Sakoma, kad Bačkarevos pasiryžimą, idant talkininkai kariškų budu įsikištų Rusijon, remia vadai talkininkų valdžių ir ji tikisi, kad jai pasiseks įtikinti prezidentą Wilsoną, kad siuntimas Rusijon ekonomiškos ir medžiagiškos pagelbos be kariškų jiegų nepadarytų Rusijai nieko gero, o sustiprintų tenai vokiečius.

Jeigu nepasiseks prikalbinti talkininkų duoti Rusijai kariškų pagelbą, tai Bočkareva sako, kad ji grįž Rusijon ir pasakys Rusijos žmonėms, jog ji maldavo pagelbos, bet perniek ir kad todėl talkininkai nėra geresni Rusijos draugai už vokiečius. Ji sako, kad talkininkų armiją su džiaugsmu sutiktų rusų kaimiečiai ir kareiviai.

8—True trasslation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

RUSŲ LAIVAI KOVOJA TARP SAVĘS.

Amsterdamas, birželio 29 d.—Rusų dredmautas (didžiausis mušio laivas), kuris tapo bolševikų perkrikštytas vardu Svobodnaja Rossija iš senoviško savo vardo Imperatrica Ekaterina II, tapo nuskandytas; taipgi nuskendo ir keletas laivų "naikintojų" laike mušio tarp rusiškų laivų Juodose jurėse.

Apie tai pasakoja pusiau-oficialė žinia iš Berlino ir paaiškina, kad laike šio mušio laivų jureiviai po kelis sykius mainė prisiegą, pereidami tai vienon, tai kiton pusėn.

Sulyg šitos žinios visas rusų Juodųjų jurių laivynas, yra dabar Sevastopolyj (Kryme) po vokiška kontrole ir tinka kariškiems tikslams.

9—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

SMARKUS ANGLAS.

Londonas, birželio 29 d.—Senovėje, kaip skaitome istorijoj, buta smarkių ricierių-kareivių. Netruksta jų ir šiose dienose. Štai, pavyzdžiui, aprašymas nepaprasto žygio paprasto anglų kareivio vardu Beesley, kuris nesenai gavo Viktorijos kryžių už savo atsižymėjimą.

Kuomet visi aficierai ir paaficierai jo "kompanijoj" (rotoj) tapo užmušti laike atako, Beesley apėmė savo kompanijos komandą. Vesdamas kareivius atakan, jis užėmė vieną priešo poziciją pats vienas, užmušė du vokiečiu prie jų kulkasvaidžio, o po to užmušė aficierą, kuris mėgino kanuolę iššauti. Po to trįs kiti aficierai iššoko iš duobės. Jie mėgino sunaikinti žemlapį, kuris parodo vokiškas pozicijas. Beesley mušovė vieną, sugriebė žemlapį ir paėmė nelaisvėn kitus du aficierus. Netrukus dar keturi aficierai pasirodė. Juos Beesley nuginklavo ir nusiuntė užpakalin kaipo belaisvius.

Kuomet priešas pradėjo trauktis atgal, draugas atsitempė kulkasvaidį. Beesley sunaudojo šitą kanuolę, paleisdamas iš jos šuvius paskui bėgančius vokiečius. Per keturias valandas Beesley su savo draugu, po smarkia vokiečių ugnim, laikė šitą poziciją. Vokiečiai po to kontr-atakavo ir Beesley'o draugas tapo sužeistas. Beesley, nepaisydamas to, pylė iš savo kulkasvaidžio ugnį be paliovos ir laikė vokiečius nuo savo pozicijos atokiai, pakol vokiečiai galų-gale nepaėmė anglų pozicijos į kairę nuo Beesley.

Bet Beesley ir tuomet pasiduoti nemanė. Jis susilaukė, kol nesutemo ir tik tuomet jis pasitraukė atgal į savo pulko linijas, parsigabendamas sykiu ne tik savo sužeistą draugą, bet ir kulkasvaidį. Po to Beesley vėl pasistatė savo kulkasvaidį ir šaudė patol, pakol vokiečių kontratakas visai nepasiliovė.

(Tąsa ant 2-ro pusl., 2-roj špal.)

Dienraščio Reikaluose.

Liepos mėnesyj liepos žydi. Ar pražydės musų dienraštis? Paskutinis, vyrai, mėnuo! Pasiskubinkim sudėti reikalingus dienraščiui šėrus iki 1 d. rugpjučio. Vieno šėro kaina yra tik 10 doliarių.

* *

Kai dienraščio nesuorganizuosim, tai išrodysim, kai tie austrai, ką didelį ataką pradėjo, o paskui patįs nuo italų kailin gavo

Pradėję darbą su dienraščiu, turim jį suorganizuoti. Kitaip tautiečių priešai plieks mums kailį per visą amžių.

* *

Vasaros karščiuose sunku yra dirbti. Bet yra lengva pasiimti nors vieną šėrą dienraščio sutvėrimui.

* *

Daugelis lietuvių-kareivių yra prisiuntę po dešimtinę už dienraščio šėrus. Jie žino geriausiai, kad Lietuvos laisvės iškovojime vienas dienraštis ženklina daugiau negu keletas baterijų kanuolių.

* *

Dui Su Savo Plyta!

Kanadiečiai yra "vajauni" vyrai—tą jie jau nesykį parodė. Štai, ką mums rašo p. Ignotas Petruškevičius iš Springfield Mines, iš Nova Scotia, Kanadoj:

"Gavau aš "Lietuvos" dienraščio organizavimo komiteto laišką ir su knygute. Viską perskaitęs, aš matau, kad tamistos didelį darbą esate pradėję, nes budavojate dienraščio tvirtovę. Gal neturite užtektinai darbininkų, o gal nekurie jau ir pailsę, o čia matau jau mažai laiko yra likę—tiktai mėnesis,—tai turime visi skubyt.

"Kas tik gyvas ir kiek kas pakeliam—kas plytą, kas dvi ir daugiau pakelia—ir dui prie šitos dienraščio tvirtovės užbaigimo!...

"Kai skruzdės visi subruskim, kožnas po šapelio pridėkim, tai kad išbudavosim dienraščio tvirtovę, tai net miela bus žiurėti. Šita dienraščio tvirtovė gins mus ir musų Lietuvos laisvę nuo visokių priešų užpuolimų.

"Aš neesu labai drutas, daug plytų nepanešu, o vėl iš Kanados ir kelias man yra tolimas, tai aš nors su viena plyta prisidėsiu prie tos dienraščio tvirtovės pastatymo ir štai siunčiu savo dešimtinę už vieną dienraščio šėrą.

"Mieli broliai ir sesers! Nebukim taip susnudę ir apsileidę. Dėkim visi nors po vieną plytą, imkim visi nors po vieną dienraščio šėrą, tai darbas bus tuojaus pabaigtas."

Ignas Petruškevičius.

P-as Petruškevičius ne tik dienraščiu rupinasi. Jis taipgi ir Lietuvos neprigulmybės nepamiršta, ir Lietuvos Neprigulmybės Fondui sykiu penkinę prisiuntė, kas parodo, kad kai vyras geras, tai geras prie visko, o kai kitas netikęs, tai netikęs nei kaikščiui bačką užkimšti.

* *

Gali Buti "Gevalt."

Kuomet "Lietuvoje" nesenai pasirodė pranešimas, kad burys newphiladelphiečių užsirašė sau šėrų naujam dienraščiui, tai senasai klebonas gavo tokio įkvėpimo, kad net pasiėmė "Lietuvą" su savim ant ambonos ir visiems "Urbi et orbi" perskaitė šėrininkų vardus.

New philadelphiečiai dabar prisiunčia čekį ant $90.00 už devynis šėrus "Lietuvos" naujam dienraščiui ir tikisi, kad "faderis" Augustaitis ir Mahanojaus parapijoj budamas juos gražiai pagarbins, nes kitaip jie butų labai nusiminę ir apsivylę.

Šėrų dienraščiui paėmė sekančiai: A. Bulotienė ir S. Bulota po tris, Julius Klimaitis, Kaz. Grigaliunas ir Ant. Jakaitis po vieną—išviso $90.00 už devynis šėrus.

Kitą bunčių, kaip mums pranešama, žada neužilgio "atšiptuoti."

* *

Čiela Šimtinė.

Čiela šimtinė doliarių atidundėjo iš Clevelando pereitą panedėlį—ir tik nuo dviejų ypatų.

P-lė Ag. Aksomaičiutė, gera ir prakilni tautietė iš Cleveland, daro sarmatą ne vienam tautininkui, kuris išputęs krutinę kai koplyčią, giriasi ir didžiuojasi, kad jis esąs geras tautietis, bet ant tautiškų darbų yra šykštus.

Štai ji paėmė čielą penkinę šėrų ir prisiuntė $50.00 "Lietuvos" dienraščiui. Jeigu mergina tai gali padaryti,—o ji tik akute primerkė ir nei ne susiraukė nuo šitos naštos,—tai ką gali vyrai padaryti?

P-lė Aksomaičiutė laiko augščiausią iki šiolei vietą tarp gražiosios lyties šėrininkų, kurių jau yra pusėtinas burelis prisidėjęs.

P-as J. P. Garmus, žinomas tarp Clevelando lietuvių tautietis, yra kitas, kuris atšovė čielus penkis šėrus dienraščiui, prisiųsdamas ir-gi $50.00.

— Oho,—tarė dienraščio organizavimo manadžierius, atidaręs Clevelando laiškus—matau, kad Clevelandas pradeda sunkiomis kanuolėmis šaudyti...

— Šiur, laikykis, Mr. Manadžieriau, nes štai mums iš Clevelando pranešama, kad ne tai kad šimtinę doliarių, bet čielą šimtinę šėrų Clevelandas parupins dienraščiui. Todėl galima tikėtis didelio atako.

* *

Garsi Patarlė.

"Veliju jums kuogeriausio pasisekimo kuogreičiausiai dienraštį suorganizuoti. O kad neišeitų sulyg patarlės, jog tuščiais velijimais visa pekla brukavota," tai siunčiu $10.00, paimdamas vieną šėrą "Lietuvos" dienraščio. Čia dar yra keletas vyrų, kurie pasižadėjo netrukus taipgi prisiųsti šėrų."

Rašo p. P. J. Lalas iš Amsterdam, N. Y.

* *

Dėdės Samo Sunai.

Pranas Smilgevičius ir Jurgis Kapočius ima pas Dėdę Samą lekcijas, kaip kaizeriui antausius atmušti. Netrukus jie tikisi turėsią progą su jo sanava-hunais pasimatyti Francuzijoj ir pareikalauti nuo kaizerio atskaitos už visas šunystes, kurių jis pridirbo Lietuvoje. Jie žino gerai, kad visiems lietuviams reikia "pušyt" vienu laiku išvieno: karininkai ant fronto, o namie pasilikusieji iš užpakalio.

Jie ne tik savo dalį atlieka, bet dar ir mus namiškius paremia. Štai ką jiedu rašo iš kariumenės:

"Męs norime prisidėti prie to didelio darbo (dienraščio) nors ir su maža dalim. Aš Pranas Smilgevičius siunčiu jums $10.00 už vieną šėrą. Norėjau prisidėti su didesne dalim, bet algos gavau tik $24.00, tai iš jos daugiau kaip dešimtinę negaliu pridėti.

"O Jurgis Kapočius prisideda su nauju skaitytoju, ir manom surasti daugiau skaitytojų, tik jųs pasiskubinkite su dienraščiu, nes męs jo laukiame čia,

Fremont "kampėje", Kalifornijoj. Pasiliekam, labai laukdami naujų žinių iš maujo dienraščio.

P. Smilgevičius ir J. Kapočius. Menkai Kalba, Bet Daug Mano.

P-as Juozas Gilvickas iš Pittston, Pa., rašo sekančiai:

"O gal jau jus ten čikagiečiai manote, kad mes čia pittstoniečiai užmigome ir dienraščio visai neatminsime, arba apie jį pamiršome. Tai klystat, jeigu taip manote. Mes čia nors menkai kalbame, bet daug manome. Jau aš žinau kelis dienraščio pritarėjus, bet mes norime kartu daugiau spėkų surinkti ir ant kart bent tuziną šėrų nušauti.

"Tuom tarpu aš siunčiu dešimtinę doliarių, paimdamas nors vieną dienraščio šėrą. Bet tikiu, kad gausite iš mus kolionijos nors tuziną šėrų, bile tik butų tyros lietuviškos dvasios dienraštis.

Prisiųskite man nors dešimts knygelių, ką turite išleidę apie dienraščio organizavimą. Gal man vienam pasiseks ir tuzą dienraščiui nubambyti."

* *

Išsiderėjo pas Moterį.

"Pranešu jums linksmą žinutę—rašo mums p. A. J. Bernotas iš Grand Rapids, Mich.,—kad išsiderėjau iš savo moters pirkti vieną "Lietuvos" dienraščio šėrą. Kai paaiškinau, tai ir ji sutiko. Dabar pradėjęs varyti agitaciją tarp kitų ir jau prisižadėjo prie manęs prisidėti dar trįs. Taip manau, kad čia sutaisysim nors mažą batalijonuką iš pusės tuzino gerų, narsių šėrininkų ir maršuosim "Lietuvos" dienraščiui pagelbon.

"Žinoma, neperšokęs per grabę, nesakyk op,—kaslink kitų šėrininkų. Bet savo šėrą, tai jau užtikrinu. Ale, sanava-gon, ir kitų vistiek neatleisiu, ba vienam tai ir sarmata ir nudna butų maršuoti."

Kas nori garei darbą atlikti, tas turi už jo imtis smagiai. Viršminėtas laiškelis parodo, kad to smagumo ir energijos p-ui Bernotui netruksta, ir mes todėl tikimės, kad jis su savo batalijonuku atmaršuos, kad net dulkės ruks...

* *

"Diedas" Išvažiavo, Bet Tai Tas Nieko.

Svarbiame darbe, žinoma, visados turi buti šeimyniška taryba atlaikyta, kaip tas matyt ir iš augščiau tilpusio p. Bernoto laiško.

Bet kitą syk išeina kitaip, kaip tas atsitiko ir su p-ia Šnaidarienė iš Merritt, B.C., Kanadoje. P-as Šnaideris išvažiavo farmų jieškoti, vadinas namie nėra. O čia su dienraščiu yra reikalas svarbus, o kelionė iš Merritt iki Chicagai tolima — daugiaus negu trįs tukstančiai mylių, tai gali nei nepaspėt į laiką. Taigi p. Šnaiderienė ir rašo mums sekančiai:

"Siunčiu jums dešimts doliarių ant vieno šėro dienraščiui. Mano "diedas" išvažiavo farmų jieškot, tai aš, susidarius dešimtinę, ir atsiunčiu tuojaus—kad nebutų perzėlu ir linkiu laimingo pasisekimo su dienraščiu."

P-as Šnaideris gali pasididžiuoti tokią susipratusią moterį turėdamas, nes tarp lietuvių yra nedaugiausiai moterių, kurios apšvietos reikalus taip supranta.

* *

Pagavo "Lydeką."

"Laikykite, vyrai, laikykite!... Štai jums lydeką, ką pagavau Lake Superior ežere. Jeigu oras bus geras ir sušlapti nebijosiu, tai gal ir dar porą lydekų jums pagausiu"—rašo p. Syl. Bagušis iš Sault Ste. Marie, Mich.

Kuomet mes šitą jo laišką gavome, buvo pėtnyčia—prieš pat piet ir, dzievaži, nuo vieno lydekos paminėjimo net seilę prisiėjo nuryti. Perskaičius visą laišką, pasirodė, kad p. Bagušis dienraščio šėrą pakrikštino lydekos vardu, prisiųdamas už jį dešimtinę.

Trumpai, Bet Storai.

"Siunčiu Jusų dienraščiui $50. už penkis šėrus. Su guodone,

Antanas Dadurkevičius.

Witt, Ill.

Toki vyrai yra pripratę mažai kalbėti, o daug daryti. P-as Dadurkevičius ir Kalėdinį Fondą Lietuvos laisvės naudai buvo labai gražiai parėmęs.

* *

Auga, Vyrai, Auga.

Iš So. Chicagos mums raportuoja oficiališkai, kad sekantieji vietiniai lietuviai pastojo musų dienraščio armijon: p. Maria Pitelienė, Jonas Misiunas, Juozas Šilgalis, Petras Činikas ir Jonas Stulgaitis—visi pasiimdami po vieną dienraščio šėrą.

(Daugiau bus)

KARĖS ŽINIOS.

(Tąsa nuo 1-mo pusl., 5-os špal.)

10—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

ČECHO-SLOVAKŲ ARMIJA FRANCUZIJOJ.

Su francuzų armijomis, birželio 30 d.—Po lenkų dabar čechai ir slavai pietinių Austrijos dalių prisidėjo prie talkininkų su savo atskira armija, kuri kovos po savo tautiškomis vėliavomis šale talkininkų armijų.

Italų valdžia jau seniaus suorganizavo čecho-slovakus, kurie sudarė keletą pulkų. Dalis jų buvo patekę nelaisvėn sykiu su austrais, kita dalis atvyko iš Amerikos išeivių—visi liuosnoriai.

Šiądien kita maža atskira tautinė čecho-slovakų armija tapo formališkai pripažinta Francuzijoj ir užėmė vietą užpakalyj francuzų fronto. Apie 20,000 čecho-slovakų, pirmiaus kovojusių Rusijoj, su ginklu rankose nori prasimušti iš Rusijos per Siberiją iki Vladivostoko, idant per Ameriką aplink visą pasaulį atvykti į Francuziją ir stoti kovon su germanais.

"Šita narsi tauta tikrai bus išklausyta" taikos kongrese,—sako telegramas.

11—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

SAKO DAUG BELAISVIŲ PAĖMĘ.

Berlinas, via Londoną, liepos 1 d. — Oficialis vokiečių pranešimas sako, kad nuo pradžios vokiško ofensyvo, prasidėjusio ant vakarų fronto kovo mėnesyj 1918 metų, vokiečiai išviso yra paėmę iki šiam laiku 191,454 belaisvius.

Iš šito skaitliaus, anot pranešimo, anglų paimta 94,939, francuzų 89,099, o likusis skaitlius pasidalina tarp portugalų, belgų ir afrikoniškos kariumenės.

12—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

KARĖS STOVIS ARCHANGELSKO GUB.

Maskva, birželio 23 d.—Karės stovis tapo paskelbtas Archangelsko gubernijoj.

Archangelsko gubernija užima pat šiaurinę dalį Rusijos ir tęsiasi nuo Uralų kalnų į vakarus per 900 mylių net iki Finliandijos rubežiaus, o pietuose nuo Vologdos ir Olonec į šiaurius net iki Šiaurės vandenyno, apie 400 angl. mylių. Joje randasi vienatiniai rusų uostai-išeigos į Šiaurinį vandenyną—Archangelskas ir Kola.

Gali But Amerika Įtraukta.

Washington, D. C., liepos 1 d. —Amerikos dipliomatai ir valdininkai mano, kad iš rusų apskelbimo kariško stovio Archangelsko gubernijoj gali išsivystyti labai svarbus atsitikimai.

Tarp šitų galimybių gali buti ir ta, kad Amerikos kareiviams sykiu su talkininkų kareiviais prisieis kariauti ir toj tolimoj šalyj, nes ten yra Amerikos ir talkininkų kariumenė, kuri sergsti didelę daugybę amunicijos, ginklų ir kitokios medžiagos, sukrautos apie Archangelsko ir Kolos uostus ir išilgai Murmansko geležinkelį, bėgantį iš Kolos į Petrogradą. Ta visa medžiaga yra daugiausiai iš Anglijos ir Amerikos ir buvo pristatyta, kuomet dar rusai kariavo prieš vokiečius.

Telegramas iš Londono praneša žinią iš Christianijos, Norvegijoj, kad finų kariumenė, tarpe kurios yra 500 vokiečių, slenka pirmyn linkui Murmansko geležinkelio. Sakoma, kad didelis skaitlius rusiškos kariumenės, gerai apginkluotos, taippat traukia skersai kalnus linkui to geležinkelio.

Kas per tikslas, kad Rusijos bolšeikai apskelbė tenai karės stovį? Kurion pusėn stos rusų armija?

Ant šitų klausimų, kol-kas, nėra atsakymo, nes telegramas iš Maskvos [bolševikų] to visai nepaaiškina.

Vokiečiai Užima Tiflisą.

Londonas, liepos 1 d.—Vokiška kariumenė užėmė Tiflisą, Kaukazo sostapilę, kaip apie tai praneša Exchange Telegraph žinia iš Maskvos. Vokiečiai pradėjo organizuoti savo ten buvusius austro-vokiškus belaisvius.

Čecho-slovakiška kariumenė išvaikė bolševikišką sovietą Vladivostoke, kaip apie tai praneša Reuterio telegramas iš Šanghajaus, Chinuose.

13—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

VOKIEČIAI VĖL TORPEDAVO LIGONBUTINĮ LAIVĄ.

Londonas, liepos 2 d.—Vokiškas submarinas birželio 27 d. torpedavo ligonbutinį laivą vardu Llandovery Castle atstu 70 mylių nuo Airijos pakraščio. Šisai laivas vežiojo ligonius ir sužeistus kareivius iš Anglijos į Kanadą per daug mėnesių.

Šiuo sykiu laivas plaukė iš Kanados į Angliją. Jis vežė 258 ypatas, jų tarpe 80 vyrų iš Kanados daktariško korpuso ir 14 gailestingųjų seserų.

Sulyg pranešimų, atėjusių iki šiam laikui, tik 24 ypatos iš viso viršminėto skaitliaus išsigelbėjo. Žvėriškas vokiško submarino torpedavimas padaryta netikėtai, be persergėjimo.

14—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

ITALAI UŽIMA DVI POZICIJAS.

Rymas, liepos 1 d.—Italai, užatakavę austrų linijas ant Asiago augštumos, užgrieblė nuo jų kalną Monte di Valbella, paėmė 800 belais ių ir atmušė visus austrų kontr-atakus.

Toliaus į rytus italai užgriebė augštumą vardu Sasso Rosso, į šiaurius nuo kaimo Valstagna.

Italų vyriausis vadas, gen. Diaz, nutrenkęs austrus atgal skersai upę Piave (kaip tai buvo pereitam "Lietuvos" numeryj pranešta), toliaus austrų nevyjo. Priežastis yra tame, kad kol austrai laiko stiprias pozicijas iš italų šono, kalnuose, tai italam butų pavojinga eiti toli nuo upės Piave, nes tada austrai, nusileidę nuo kalnų, galėtų užeiti italų armijai iš užpakalio ir perkirsti linijas.

Todel italai atkreipia ypatingą domą į Asiago augstumas kalnuose, ant kairiojo savo fronto sparno.

15—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

BOLŠEVIKAI PENI ŽMONES DUONA SU ŠIAUDAIS IR—KULKOMIS.

Stockholmas, birželio 29 d.—(suvelinta) — Švedų social-demokratų partijos dešiniojo sparno lyderis, Otto R. Wagnuson, kuris tik-ką pargrįžo iš Maskvos ir Petrogrado, praneša, kad badas siaučia visuose dideliuose Rusijos miestuose. Net ir provincijose stukiai kenčia nuo maisto stokos.

Petrograde ypatai išduodama tik 50 gramų "duonos," kuri yra ne duona, bet koks tai mišinys su pridečku šiaudų. Kitokio maisto nors yra, bet labai mažai ir jo galima gauti tik už didelius pinigus; proletariatas, t. y. paprasti darbininkai, neturėdami pinigų, visuomet stovi akis-akin su badu. Riaušės del bado yra beveik kasdieninis apsireiškimas, o vienatinė Bolševikų pagelba, kurią jie suteikia, tai kulkasvaidžiai.

NAVATNAS PEČIUS.

Paveikslėlis parodo anglų armijos duonkepius Palestinoje. Palestina yra karšta salis ir jos gyventojai dažnai kepa duoną ne pečiuje, bet tiesiog karštuose saulės spinduliuose. Anglų armija pasinaudoja tokiu pačiu kepimo budu, kaip tai parodo šita fotografija.

Darbininkams jau pradeda atsidaryti akys, nes anot Wagnuson pranešimo, jie rengia skaitlingus protestus, kuriuose šaukia panašiai: "Sovietų valdžia varo atvirą ir nemilaširdingą karę prieš proletariatą."

Maskvos spaustuvių darbininkai išnešė protestą prieš "žmonių komisarus" (bolševikišką valdžią), sakydami, kad bolševikai "vardan proletariato veikia prieš proletariatą ir veda kaip proletariatą, taip ir viską, kas yra šalyj geriausis, prie neišvengiamos pražuties."

Bet proletariatas nėra užtektinai suorganizuotas, idant pats galetų padaryti galą Lenino diktaturai, nors daugelis tiki, kad čecho-slovakai, kurių keli pulkai sukilo prieš bolševikus, galės tai padaryti, t. y. bolševikus nuversti.

Leninas ir Trockis stengiasi sumažinti čecho-slovakų sukilimo svarbumą ir vadina tai "avantura." Bet sykiu su tuo jie prisakė padaryti plačią mobilizaciją.

Wagnuson sako, kad čecho-slovakų sukilimas yra griežtas pasipriešinimas visai bolševikų išlaukinei ir naminei politikai, o ne kontr-revoliucijinis, atžegareiviškas sukilimas, kaip apie tai norėtų Trockis pasaulį pertikrinti.

Wagnuson pasakoja, kad nors čecho-slovakai yra artimuose susinešimuose su talkininkų diplomatais, tai vienok jie yra stipri demokratiška jiega, kuri veda ne prie carizmo, bet prie stipraus Steigiamojo Susivažiavimo.

Kad Leninas paskutiniuose rinkimuose gauna daug balsų, tai Wagnuson tą išaiškina tuomi, kad Bolševikai "sufiksina" balsavimus taip, kad iš jų ne balsavimai, bet komedija išeina.

Ant dvicių sąvaičių prieš balsavimus bolševikai uždaro visus jiems priešingus laikraščius ir aprinuoja mitingų laikymą. Tokiu budu per tą laiką vieni tik bolševikai turi pilną laisvę varyti savo agitaciją.

IŠ AMERIKOS.

16—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

VALDŽIA PAIMA VOKIŠKUS DOKUS.

Washington, D. C. Prezidentas Wilson speciališku prisakymu paliepė paimti į Amerikos valdžios rankas prieplaukas ir dokus didžiausių vokiškų linijų Hobokene, N. J., butent North German Lloyd ir Hamburg-American linijų.

17—True trasslation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

KUR PERKI ŠNAPSĄ, TEN IR GERK.

New York, N. Y. New Yorko valstijos gubernatorius Whitman išleido prisakymą, sulyg kurio New Yorko mieste alkoholiškus gėrimus galės pardavinėti po 8 valandai vakare tik tiems, kurie juos išgers ten pat ant vietos,—restauracijoj, ar saliune.

Prisakymas bus galėje per visą karės laiką. Priežastis tokio įsakymo yra tame, kad kareiviai ir jureiviai galėdavo gauti svaiginamų gėrimų. Įstatymas, mat, pirmiaus draudė duot gerti kareiviams saliunuose ir restauracijose, bet nieko nesakė apie pirkimą. Kareiviai todėl pirkdavo, o išgerdavo kur kitur.

18—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

DEBSAS, SOCIALISTŲ VADAS, AREŠTUOTAS.

Cleveland, Ohio. Eugene V. Debs, buvusis keturis sykius socialistų partijos kandidatu į Suvienytų Valstijų prezidentus, tapo suareštuotas pereitą nedėldienį Clevelande, kuomet jis rengėsi pradėti savo socialistišką prakalbą.

Areštavimą atliko Suv. Valstijų maršalas Charles W. Lapp ir maršalo deputatas Charles Bochme sulyg federalio varanto už Debso prakalbą, laikytą laike socialistų konvencijos Canton, O., birželio 16 d.

Manoma, kad sekretnas federalės Grand Jury apkaltinimas susideda iš dešimts punktų prieš 3-čią sekciją "Šnipystės įstatymo" ir už tai gręsia bausmė 20 metų kalėjime ir $10,000 piniginės bausmės už kiekvieną prasižengimą.

Tą pačią dieną, kaip pranešama iš Terre Haute, Ind., Debsas buvo socialistų nominuotas į kongresmanus nuo 5-to Indianos distrikto ir žadėjo "runyti" ant socialistiško tikieto.

NAMAS SUGRIUVO—DAUG ŽUVO.

Sioux City, Ia. Pereitą subata didelis namas, Ruff Building, sugriuvo, sulaužydamas sykiu ir du mažesnius šalinius namelius. Su viršum 40 lavonų jau ištraukta iš griuvesių ir manoma, kad skaitlius užmuštų šitoj nelaimėj sieks apie 50 ypatų. Sužeistų yra 33 ir 2 ar 3 ypatos iš jų gali mirti.

Piniginiai nuostoliai siekia apie $150,000.00

Sakoma, kad didesnė dalis žuvusių sudegė. Ugniagesiai sako, kad jie rado tik kelias ypatas sutrintas. Didesnė dalis pagautų griuvime žmonių įstrigo griuvėsiuose ir negalėjo išsigauti lauk. Kuomet griuvėsiai užsidegė, jie žuvo ten nuo liepsnų.

19—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

VALDŽIA PAIMA TELEGRAFUS IR TELEFONUS.

Washington, D. C. — Bėgyje kelių ateinančių dienų kongresas suteiks prezidentui galę paimti į valdžios rankas visas telegrafiškas linijas ir telefonus. Padavadijimas yra daromas tik karės laikui.

IŠ DARBO LAUKO.

20—True traslation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

CENTRALINĖ DARBININKAMS ĮSTAIGA.

Prezidento Wilsono Atsiliepimas.

¶ Prezidentas Wilsonas išleido sekantį pranešimą:

"Nuo daugiaus negu metai laiko, mes didžiavomės, kad ne tik musų armija ir laivynas, bet ir visi musų žmonės yra užsičmę teisinga kare. Mes atkartotinai sakydavom, kad industrija lošia taip svarbią ir garbingą rolę šioje didžioje kovoje, kaip ir musų kariškieji apsiginklavimai.

"Mes visi pripažįstame, kad tas yra teisybė, bet mes taipgi privalome matyti ir reikalingas iš to išvadas,—butent, kad industrija, atlikdama svarbią pareigą sulyg tautos, privalo gauti tos tautos paramą ir pagelbą. Mes privalome pripažinti, kad kiekvieno, kuris tarnauja savo šaliai—ar jis butų darbdavys, ar darbininkas—yra pareiga, beveik teisė, žinoti, kad jo patarnavimas yra suvartojamas tinkamiausiu galimai budu.

"Kiek tas lytisi darbo, tai šisai reikalavimas nemažai nukentėjo ačiu atsimainiusioms išlygoms, kurias karė pagimdė darbo dirvoje.

Nuostoliai Dėlei Systemo Stokos.

"Buvo daug maišaties kaslink pačių svarbiųjų produktų. Buvo nepažinimas išlygų,—vyrai važiuodavo šimtus mylių, jieškodami darbo ir algų, kurias jie galėdavo rasti prie savo durių. Darbdaviai, turintieji valdiškus didžiausios svarbos kontraktus, varžėsi už darbininkus su kitais darbdaviais, turinčiais panašius kontraktus, arba net ir su pačia valdžia ir varydavo daug lėsuojančias kampanijas gavimai darbininkų tuose apskričiuose, kur darbininkų skaitlius jau buvo išsemtas.

Kalifornija traukia sau neišlavintus darbininkus net iš Buffalo, o New Yorkas net iš Mississippi. Tokiu budu darbininkai buvo prikalbinti važinėti bereikalingai iš vietos vieton, užkimšdami geležinkelius ir gaišindami kaip laiką, taip ir pinigus.

Centralinis Biuras Tai Pataisytų.

"Toks dalykų stovis yra nepatogus nei darbdaviams, nei darbininkams, o už vis labjausiai pačiai Tautai, kurios gyvastis yra užgrąsinta sumažinimu jos produktyvės galybės. Iš to aišku, kad toks dalykų stovis gali buti ištaisytas ir išlygintas per centralinį biurą***—Suvienytų Valstijų Darbo Biurą prie Darbo Departamento, sykiu su Kariškų Darbų Taryba,—kurios gali buti balsu visų valdžios industrialių agenturų.

"Tokia centralė agentura privalo turėti išimtiną teisę sujieškojime civilių darbininkų kariškiems darbams; ir, imdama tokią didelę atsakomybę, privalo tuo pačiu laiku turėti galybę užtikrinti tinkamą pristatymą reikalingoms industrijoms darbininkų, net jeigu reikėtų tam tikslui atitraukti darbininkus nuo kitų, ne taip reikalingų, darbų. Ji taipgi privalo apsaugoti darbininkus nuo neteisingų ir neapgalvotų palvietimų, kurie yra prie jų kreipiami po patriotizmo priedanga, ir užtikrinti darbininkus, kad jeigu juos kviečiama prie kokio nors darbo, kuris sakoma yra pirmesnis, tai kad tam yra tikra priežastis.

* *

Atsišaukimas Prie Darbdavių ir Darbininkų.

"Todėl aš, Woodrow Wilson, Suvienytų Amerikos Valstijų Prezidentas, iškilmingai raginu visus darbdavius su kariškais darbais ant rankų, sulaikyti nuo rugpjučio 1 d. 1918 metų kvietimą neišlavintų darbininkų ir nekviesti jų jokiu kitokiu budu kaip tik per šitą centralinę agenturą.

"Aš raginu darbininkus atsišaukti taip lojališkai, kaip kad iki šiolei, ant bile pakvietimo, kurį išleis šita agentura liuosnoriam užsirašymui prie reikalingos industrijos. Ir aš meldžiu jų abiejų (darbdavių ir darbininkų) atsiminti, kad jokis pasišventimas nenueis perniek, jeigu mes galėsim prirodyti, jog augščiausi ir geriausi veiklumo forma yra suvienyta laisvų žmonių ko-operacija.

Woodrow Wilson.

Baltasai Namas
Birželio 17, 1918.

21—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

AMERIKOS ARMIJA REIKALAUJA DAILYDŽIŲ.

¶ **Chicago, Ill.** Suvienytos Valstijos reikalauja daug dailydžių (karpenterių) įvairiems darbams prie armijos. Atsišaukti reikia į valdiškus darbo biurus.

22—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

PATARIA DARBININKUS APSAUGOTI.

¶ **Washington, D. C.** Kareiviai yra apsaugoti valdžios pagamintomis apsaugomis (nuo $1,000 iki $10,000). Dabar senatorius Lewis pataria, kad panašus tinkamas valdžios "inšurinimas" butų padarytas ir visų kliasų darbininkams. Sulyg šito sumanymo visi darbininkai, kurie dirba tokius darbus, kurie yra pavojingi gyvasčiai, ar sveikatai, galėtų gauti valdišką apsaugą (insurance).

IŠ DIDŽIULĖS DARBININKŲ KONFERENCIJOS.

St. Paul, Minn.—Trisdešimts aštunta konferencija Amerikos Darbo Federacijos, užbaigusi savo posėdžius 20 d. birželio, bus viena iš svarbiausių darbininkų ištorijoj.

Tarp nutarimų, šioj konferencijoj padarytų, galima paminėti sekančius svarbiausius nutarimus:

1. Pavedimas Pildomajai Federacijos Valdybai sušaukti konferenciją visų delegatų nuo internacionalių unijų, kurių reikalai rišasi su plieno išdirbyste ir visų darbininkiškų įstaigų tose valstijose ir miestuose, kur yra plieno darbininkų unijos. Šitokios konferencijos tikslu yra suorganizuoti visas plieno darbininkų unijas į vieną milžiniską plieno organizaciją.

2. Kreiptis prie valdžios su patarimu, idant ji paimtų į savo rankas Western Union ir Postal Telegraph telegrafiškas kompanijas ant viso karės laiko.

3. — Paliepimas Pildomajai Valdybai pamėginti suorganizuoti tabako darbininkus, dirbančius American Tobacco Kompanijoj.

4. — Paskirti oficialį prelegentą ir patarėją Federacijos reikaluose.

5. — Prašyti Kongreso, idant jisai pasirupintu apie įsteigimą Tautinės Muzikos Konservatorijos, kuri butų valdžios palaikoma.

6. — Pasmerkimas įvedimo naujų zorų krasos siuntiniaus.

7. — Prašymas, idant valdžia pasirupintų mokinimų nemokančių skaityt-rašyt darbininkų.

8. — Reikalavimas naujo tardymo Thomas J. Mooney.

9.— Apreiškimas, kad Darbo Federacija nėra priešinga visiems streikams laikė karės, bet kad ji stovi už jų sumažinimą iki minimumo ir kad jie butų šaukiami tiktai kaipo jau paskutinis įrankis.

Apart šitų, padaryta dar daugybė kitų nutarimų. Prezidentu išrinkta Samuel Gompers (senasai).

Ateinančių metų konferencija atsibus Baldimorė, Md., ir prasidės antrą panedėlyj birželio 1919 metų.

IŠ VISŲ.

23—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

|| Anglų nuostoliai laike birželio mėnesio šių metų, kaip apskelbiama, siekia 141,147. Pereitą gegužio mėnesį nuostoliai buvo 166,802. Nuostoliai birželio mėnesyj pasidalina sekančiai:

Užmušta, arba mirė nuo žaizdų: aficierų—816; kareivių—17,494.

Sužeistų ir dingusių: aficierų—3,619; kareivių—119,218.

|| Upė Gulativer, Norvegijoj, išsiliejo taip, kad užliejo visą klonį. Anot laikraščio Aftenposten, nuostolių padaryta už daug milijonų doliarių. Visame klonyj vanduo užliejo tukstančius akerių gerų laukų ir sunaikino javus. Daugelis farmų yra po vandeniu ir tas atsilieps ant Norvegijos maisto ateinantiems metams.

|| Arizonos valstijoj įvesta kortelės prie pardavinėjimo duonos ir miltų. Kortelės išdalintos visiems grosernikams ir duonkepiams, kurie kontroliuos savo kostumerių pirkimus.

|| Vidaus reikalų sekretorius F. K. Lane sugrįžo iš Honolulu, Havaii salose, kur jis buvo valdžios reikalais, kiek tas palytėjo cukraus išdirbystę.

||Pagerinimas armijos lagerių "kampų," Suv. Valstijos laike pastarųjų šešių mėnesių išleido 22 milijonų dorelių. Daugiausiai išleista [illegible] namų statymui ir senų pagerinimui.

"Išvarykit francuzus iš savo žemės ir išmuškit juos vieną po kitam, o jums bus pagelbėta jųsų darbe. Lai buva Deivo ramybė su jumis".

Žingeidu tas, kad Amerika nėra paminėta itoj "šventos karės" deklaracijoj.

|| Bolševikų tribunalas nutarė miriop kapitoną S. Časnik, buvusį komandierių rasų Baltiko jurių laivyno, kaip apie tai praneša Reuterio telegrafiškai agenturai iš Maskvos. Sušaudymas turįs but padarytas į 24 valandas po dekreto išdavimui.

|| Sulyg padanyto paskelbimo, laike pirmo pusmečio šių metų Suvienytose Valstijose atsitiko 35 nulynčiavimai. Pernai pirmame pusmetyj buvo lynčiavimų tik 14, o užpernai 25. Tarpe nulynčiuotų šiuosmet yra 34 negrai ir vienas baltas. Tarpe negrų yra trįs moterįs. Valstijose Georgia, Louisiana buvo po 8 lynčiavimus, Texase buvo 7, Tennessee—4, Missisippi—2, ir po vieną eskančitose valstijose: Alabama, Arkansas, Florida, Illinois, North Carolina ir South Carolina.

Žinias apie tai surinko negrų augštesnėji mokykla, vadinama "Tuskegee Institute". Ji nuolatai renka visokias žinias, kurios palyti negrus.

|| Sulyg telegramo iš Bucharesto, rumunų tautos atstovų butas, laikantis savo posėdžius mieste Jassy, pereitą pėtnyčią patvirtino taikos sutartį tarp Centralinių viešpatijų ir Rumunijos. Prieš sutarties patvirtinimą balsavo tik penki atstovai.

||Sulyg pasakojimo tikrų liudininkų ninkų, sugrįžusių iš Vokietijos, specialis korespondentas italų laikraščio *Journal La Sera* praneša, kad laike nesenai įvykusio francuziškų lakunų užpuolimo Zeppelinų dirbtuvė prie ežero Constance, Vokietijoj prie Šveicarijos rubežiaus, tapo visiškai sunaikinta.

|| Kaizerio agentai, kaip sužinota, varo didelę agitaciją tarp Marokko arabų Šiaurinėj Afrikoj, idant jie sukeltų "šventą karę" prieš talkininkus. Atsišaukimas, kuris neabejotinai yra parašytas Konstantinopolyj, ir dalinamas arabams, skamba sekančiai:

"Vardan galingiausio Dievo ir musų viešpaties Mahometo, męs pranešam jums, Marokko gyventojams, kad jųs turite sukilti ir padanyti šventą karę; ir męs jums, —o, Musulmanai,—sakome, kad tai yra kaizeris, "madi", Imperatorius Wilhelmas, kurio vardo ištarimas yra mums garbė.

"Rusija, Montenegro, Rumunija ir Serbija, lygiai kaip Belgija, tapo pilnai užkariautos ir pakliuvo musų galybėn ir netrukus tas pats likimas sutiks Francuziją ir Angliją, kurios bėgs prieš musų armiją. Netrukus męs užimsim jų šalis.

"FORDŽIULAJUS" TRANŠĖJOSE.

Du Amerikonu: Kaip rodosi, tai Fricui (vokiečiui) nelabai patinka musų "fordžiulaijaus" apvaikščiojimas,

Apmuštas Fricas: Donnerwetter!... Su tokiais fejerverkais...

LIETUVOS NEPRIGULMYBĖS FONDO ATSKAITA.

Nuo 4 d. Gegužės ir 1 d. Birželio, 1918.

ĮPLAUKĖ:

BALTIMORE, MD., inž. T. Naruševičius ir kun. J. Žiliinsko prakalbose, 13 d. sausio, prisiųsta per Am. Liet. Centralį Komitetą 77.07

NEWARK, N. J., per A. Žiugždą ir M. Truską: 16 d. kovo, J. Kralikauskas prakalbose surinko $4.25; SLA. 245 kp. susirinkime 14 d. balandžio — $4.50; SLA. 245 kp. iš savo — $10.00; TWD. 41 kp. iš savo įžado — $10.00; viso labo 28.75

NEWARK, N. J., L.N.F. Skyrius, baland. 23 d., prisirašė sekantie nariai: prie 1.000 po 10 dol. — tai yra po 1 dol. į mėnesį — A. Žiugžda, J. Kralikauskas, V. K. Poudžiunas; pasižadėjo mokėti po 50c. kas mėnuo — K. Kasakaitis ir M. Truska: po 25c. į mėnesį — S. Adomaitis ir J. Katilius, viso 4.50

PLAINS, PA., prisirašė prie "1,000 po 10.00" Bern. Kondratavičius (per J. Kazakevičių) 10.00

AMSTERDAM, N. Y., J. O. Širvydao prakalbose, surengtose T.M.D. 144 kp., 12 d. gegužės. Aukavo: po 1.00: J. J. Urbelis, A. J. Lukšis, K. Inčiuras, A. Čekanavičius, V. Petrila, A. Rapšys, V. Valčiunienė, P. Sargelis, J. Aleksandravičius, J. Vasiliauskas, K. Grinius, J. Gaska, R. Juozapaitis, ir A. Butkus; Smulkių aukų — 18.42. Atitraukus persiuntimui 22c., viso 32.20

CAMP DEVENS, AYTR, MASS.: mėnesinė mokestis nuo kareivių: Pr. Tiškinas — 2.00; Jos. Butnoris — 1.00; Vincas Zuvišas (prisižada mokėti po 1.00 kas mėnuo, t. y. prisirašo prie "1.000 po 10" viso labo 4.00

BALTIMORE, MD., Lietuvių Atletų Klilubas, išvažiavime 12 d. gegužės; prisiuntė p. P. Norkus. Po 1.00 aukavo: J. Ivaškevičius, A. Šidlauskas, J. Urniežius, J. Miliunaitis, P. Masilionis, P. Lekavičius, A. Jakaitis, J. Kurlis, A. Kebelis, J. A. Naikus, M. Šulco, J. Kvedera, D. Venslova, A. Padvarskis, A. Metelis, P. Dainauskas, J. Mačiulaitis, A. Galinauskas, J. T. Galinaitis, J. Augenskis, J. Aleknavičius, V. Aleknavičius, K. Balinskas, J. Alita, S. Levanavičius, A. Mažeika, ir J. Vilkaitis; po 50c.: E. Krikščiunas, M. Bliudžius, A. Janušis, K. Deltuva, M. Vičiunienė, J. Vičiunas, V. Bendoravičius, J. Juočys, V. Lazauskienė, A. Bražauskas, Dr. A. Želvys, C. Hovish, P. Narijauskas, A. pautienius, S. Makaras, A. Karsokas, J. Jankauskas, J. Paulionis, P. Mockevičius, A. Venskaitis, J. Šakalys, K. Dekinis, V. Bielys, A. Žaliagiris, M. Juškauskas, A. Ambraziejus, A. Petinis, V. Luiza, J. Augaitis, A. Bučnys, J. Marcikevičius, J. Kazakevičius, J. Čepaitis, P. Naklasas, S. Meškys, ir B. Mezveckas. Smulkių — 12.75; viso 57.75

SO. CHICAGO, ILL.: S.L.A. 74 kuopos narių mėnesinė mokestis, prisiuntė P. Šimaitis 4.80

BINGHAMTON, N. Y.: P. Šaučiulis, pirko L.N.F. markių už 1.00

AMBRIDGT, PA.: pelnas nuo pasilinksminimo, surengto SLA. 169 ir A.P.L.A. 12 kuopų, prisiųsta per B. Grambą. Aukavo A.P.L.A. 12 kp. — 25.00; SLA. 169 kp. — 5.00; po 1.00: A. Gramba, B. Gramba ir J. Mockus; po 75c. — K. Gegužis; po 50c.: J. Kasparavičius, M. Varsevičius, M. Mickevičius, P. Gudinas; po 25c.: J. Budris, J. Mardosas, D. Blažinskis, V. Dakanas, A. Milutis, V. Saliokas, J. Kasputis ir J. Šalkunas. Viso 39.00

BROOKLYN, N. Y.: Vl. Zubaitis, mėnesinė mokestis už 3 mėnesius, 3.00

DETROIT, MICH.: T.M.D. 68 kuopos vakarienėje surinkta 18.93 prisiuntė V. Kerševičius. Aukavo šie tėvynainiai: Dr. J. Jouikaitis — 2.00; po 1.00: V. Kerševičius, K. Šnuolis, V. K. Jurgilas, J. Laukionis, A. Aksomavičiutė, P. Šlapelis, J. Tamošiunas, J. Balčiunas, V. Kavish, T. Qaukevičius, A. Baranauskas, L. Braškis, M. Urboniutė; po 50c.: M. Grigas, J. Andriušis, ir S. Orda; smulikių — 2.43; viso 18.93

SCHENECTADY, N. Y.: per J. O. Širvydo prakalbas, prisiuntė P. J. Lalas. Aukavo: po 1.00: F. Zalkenskas, F. Kubinskas, V. Jurkunas, F. Pagojus, A. Lukšis, Z. Lauckis, P. J. Lalas, J. Urbelis; po 50c.: J. Čepinkis, D. Gudžinskas, S. Jočis, K. Urbonas, K. Kužma, A. Januškevičius, K. Laureckis, V. Savickas; smulkių — 10.00; atitraukus $8.00 padengimui lėšų, L.N. Fondan prisiųsta 14.10

SO. CHICAGO, ILL.: SLA. 74 puopos narių mėnesinės mokestis, prisiuntė P. Šimaitis 3.00

NEW HAVEN, CONN.: 142 S.L.A. kuopa, per M. J. Vokietaitį 10.00

BROOKLYN, N. Y.: T.M.D. 44 koupos susirinkime aukavo po 50 c.: Pr. Andruškevičius, V. Ivonis, M. Lelpus, ir J. Laučiškis (prisiuntė P. Andruškevičius) 2.00

AMSTERDAM, N. Y.: pelnas nuo Amsterdamo Lietuvių Jaunomenės surengto pikniko, 30 d. gegužės, prisiuntė J. Gaskas 4500

RACINE, WIS.: Jono Tauškelio išleistuvėse į kariomenę 26 d. gegužės; prisiuntė M. Kasparaitis. Aukavo šie tėvynainiai: J. Tauškelis — 2.00; po 1.00: M. Kasparaitis, F. Radzevičius, P. Juška, A. Kenauskas, J. Kreismonas, J. Staponas, D. Jeckevičius; po 50c.: J. Dokšus ir O. Dokšienė; viso 10.00

DETROIT, MICH.: O. Karaliutė pardavė L. N. Fondo markučių už 5.00 ir surinko aukų 3.60; viso 8.60

Viso įplaukė per mėnesį	373.70
Buvo išdė 4 d. gegužės	4,890.28
Viso yra pinigų	5,263.98
Nuo pradžios išmokėta	
išviso	5,431.61
Viso surinkta L. N. Fondan	$10.695.59

P. JURGEIUTĖ,
Liet. Nepr. Fondo Sekretorė.
307 W. 30th St., New York City.

NAUJI RAŠTAI.

Kristaus Teismas ir Jo Teisotumas. Pagal Wallace Nelson Stearns, tikėjimų istorijos profesoriaus, sutaisė Adv. F. P. Bradchulis. Puslapių 30, kaina 5oc. Chicago, Ill., 1918 m.

Šitoj knygelėj perkratinėjama Kristaus byla grynai tik iš legališko atžvilgio, t.y. išrišama klausimas, ar dekretas, kuris buvo prieš Kristų išduotas ir kuris pasmerkė jį miriop, buvo taisykliškai tų laikų teismo padarytas. Kitais žodžiais tariant, priėmus atydon tų laikų teismiškus įstatymus ir jų reikalavimus; priėmus atydon visus formališkumus, kurių anų laikų įstatymai liepė prisilaikyti ir pagalios priėmus atydon statomus Kristui apkaltinimus ir liudijusius teisme liudininkus—ar teismas turėjo pamatą išnešti prieš Kristų tokį dekretą, kaip jis išnešė?

Idant į tokį klausimą atsakyti, suprantama, reik susipažinti su tų laikų žydų ir romėnų įstatymais ir kriminališka tų laikų procedura (bylų vedimo budu); reik kritiškai peržiurėti tos bylos aplinkybes ir paduotus liudijimus.

Visa tai ir paduota šitoj knygelėj trumpai suglaustoj formoj. Knygelė yra ytin žingeidi ypač advokatams, arba susipažinusiems šiek-tiek su įstatymais. Ir šiaip žmonėms ji bus žingeidi, nors skaitymas jos neišvengiamai reikalauja gero atsidavimo ir atydos.

Knygelė išleista ant gražios popieros. Kaina, sulyginus su knygelės didumu, yra gal augštoka.

COAL CONSUMERS MUST BUY WINTER SUPPLY NOW

Consumers must buy their Winter supply of Coal during the Spring and Summer for storage if Production is to be maintained at a maximum and the country enabled to avoid a serious Coal shortage this Winter

1918 MAY-JUNE JULY-AUG

H. A. Garfield

U. S. FUEL ADMINISTRATION

LIETUVIAI AMERIKOJ.

24—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

IŠ CAMP DIX, N. J.

Kareivių atsišaukimas. Čia esantieji lietuviai-kareiviai įsisteigė savo "Literaturos ir Apšvietos Kliubą," rengia savo knygyną ir išleido sekantį atsišaukimą:

"Męs Lietuviai Kareiviai, esame pasiryžę kariauti, iki priešas nebus pergalėtas, už visapasaulinę Demokratiją ir už lietuvišką Neprigulmingą Respubliką, tą patį ir visoms mažoms tautoms. Męs statom savo gyvastį pavojun už tuos principus ir ne vienas jaunikaitis iš musų galvą paguldys. Atkreipę domą į likusią lietuvišką liaudį — nei netikim, kad musų neatjaustų nors dvasios reikaluose, kurių esame ištroškę: kaip tai Liet. literaturos, gerų knygų ir laikraščių. Antra, kreipiamės į visas Liet. Spaustuves, kad jo mumis aplankytų su literatura, ir į visus bendradarbius draugus ir draugystes, kiek galima mus remti dvasios reikaluose, už ką męs busime jums dėkingi, kovodami už jusų visų laisvę. Čia Liet. Kareivių yra gana didelis skaičius, bet sunku susipažinti vienas su kitu delei kareiviškų aplinkybių.

Atnaujinta Liet. Kareivių Literaturos draugystė kviečia visus čia esančius Liet. Kareivius atsilankyt koskaitlingiausiai ant musų susirinkimų, kurie atsibuna ketvergais 7 val. vakare Y. M. C. A. No. 4 Buildinge. Taigi atkreipiame atyda visų A. L. Kareivių giminių, draugų ir pažįstamų, kad jiems pranештų per laiškus apie musų Kareivių draugystę. Ten jie suras savo draugus, pažįstamus ir giminės.

K. K. Mečionis,
J. Sinkevičius.

25—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July 1918, as required by the act of October 6 1917.

IŠ CAMP FREMONT, CAL.

Gavo popieras. Tarp kareivių yra ir tokių, kurie dar neturi pilietiškų popierų. Tai visi, kurie norėjo, gavo jas.

Iš musų pulko buvome aštuoni lietuviai, kurie gavome pilnas pilietiškas popieras. Kareiviams yra labai lengva gauti popieras ir išsyk, nereikia laukti jokių formališkumų, kaip tai buva su paprastais žmonėmis. Nereikia nieko užmokėti, neklausia taipgi jokių klausimų iš Suv. Valstijų konstitucijos ir t.t. Ir, žinoma, męs jos dar ir kaizerį pamokysim taip, kad jis to niekados nepamirš, ką reiškia Amerikos konstitucija ir Dėdės Samo "boisai.'

Mums imant popieras, mus naujus piliečius pasitiko visas regimentas su didžiausiomis iškilmėmis. P. S.

IŠ SCRANTON, PA.

Birželio 23 d. Lietuvių Dailės Mylėtojų Choras turėjo šeimyniską išvažiavimą ant Lake Vinola. Buvo tam tyčia surengtas programas: dainos, eilės, kalbos, žaislės ir šokiai. Svetimtaučiams labai patiko lietuvių dainos, žaislai ir šokiai; juos po keletą sykių turėjo kartoti.

Šis choras gana skaitlingas: turi apie 60 ypatų. Susitvėrė jis 3 mėn. atgal ir jam vadovauja A. Sodeika. Jau buvo surengęs vakarą ir publikos buvo labai daug, pelno ir-gi turėta apie $185.00.

Vasaros karščiams užsibaigus, choras rengiasi statyti scenoj "Užburtą Kunigaikštį"—3 aktų operetę M. Petrausko.

Valio! dailės mylėtojams! Dirbkime ant naudos sau, ir kelkime lietuvių vardą.

Scrantonietis.

IŠ SO, BOSTON, MASS.

Šliupo prakalbos. Birželio 25 d. Lietuvių svetainėje atsibuvo prakalbos, kuriose svarbiausiu kalbėtoju buvo Dr. J. Šliupas, nesenai pargrįžusis iš Europos.

Dr. Šliupas pasakojo apie savo patyrimus laike buvimo Europoje: apie tai, kas jam teko pačiam matyti Rusijoj ir kokias žinias jam teko girdėti iš Lietuvos.

Kalbėdamas apie dalykų stovį Rusijoj, Dr. Šliupas nupiešė liudną paveikslą, kuomet bolševikai užvedė tenai savo ultrasocialistišką "rojų." Jau nekalbant apie didžiausią betvarkę, apie maisto stoką ir badavimą daugelyj vietų, Rusija iš kalbėtojo apipasakojimo daugiaus išrodo panaši į pasakišką "razbaininkų šalį" negu į šalį, kurioje viešpatautų "broliška meilė, lygybė ir teisybė."

— Tavariščiui — sakė kalbėtojas—yra lengviau užmušti žmogų, negu man butų užmušti musę.

Žodžio "laisvė" Rusijoj yra šiądien tokia, kad jos gėdytųs ir pats caras. Prie caro buvo jos daug daugiau negu prie bolševikų, kurie pasirodė ne tik despotais, bet ir žemais niekšais apart to.

Teisybės teismuose žmonėms nėra jokios. Cariški teismai, sulyginus su bolševikiškais teismais, buvo kai dangus ir žemė. Teismai vadovaujasi pastebėtinai trumpu ir aiškiu "įstatymu," kuris praktikoje yra toks: kas bolševikas—tas visados teisingas ir nekaltas; kas nebolševikas—tas visados turi buti kaltas.

Papasakojo, kaip bolševikai teisė kun. Mirskį, kuris tapo išvilktas iš drabužių ir pakelyj į kalėjimą tapo durtuvais suvarstytas, subjaurotas ir šalė kelio lavonas pamestas.

Kaimiečiai ir darbininkai, kuriems bolševikai žadėjo "rojų," vieton to turi dabar badą. Nedyvai todėl, kad, anot kalbėtojo, tarp Rusijos žmonių girdisi pageidavimas, kad geriaus carizmas atgal sugrįžtų. Ir kalbėtojas mano, kad jis sugrįž, nes Rusija neišbris iš savo betvarkės dar ir per 25 metus.

Dr. Šliupas, kalbėdamas apie lietuvių reikalus, pažymėjo, kad Andriaus Bulotos, važinėjusio po Ameriką, prasimanymai apie Centralinį Rusijos Lietuvių Komitetą buvo neteisingi, kad Centralinis Komitetas atlikinėjo didelį darbą, kol jo lietuviški bolševikai, sekdami pavyzdžiu savo rusiškų kolegų, neišardė.

Lietuvoje, anot Dr. Šliupo pasakojimo, lietuviai prisisteigė sau daugelį savo mokyklų ir turi 12 gimnazijų; vokiečių gi įsteigtos mokyklos yra boikotuojamos. Anot kalbėtojo, visi lietuviai Lietuvoje darbuojasi tėvynės labui sutartinai, išvieno.

Pasakojo taipgi, kad sugrįžęs iš Europos, lankėsi Washingtone ir čia, tarp kit-ko, patyrė, kad šios šalies valdžia pageidauja, kad visi lietuviai Lietuvos politikoj eitų išvien ir kad valdžia tik tuomet su lietuviais skaitysis; su atskiromis partijomis, su pavieniais žmonėmis valdžia negali skaitytis.

Visos prakalbos korespondencijos siauruose rėmuose, žinoma, negalima sukimšti. Todėl čia pažymėjau tik paviršiais svarbiausius punktus.

Apart Dr. Šliupo, kalbėjo dar inž. T. Naruševičius ir p. V. K. Račkauskas,—pirmas apie lietuvių pareigas dabartiniu laiku, o antras apie Lietuvos Atstatymo Bendrovę.

Aukų surinkta apie $50.00. Publikos buvo pilnutėlė svetainė. Budriukas.

DR. ŠLIUPO PRAKALBŲ MARŠRUTAS.

Dr. Šliupas kalbės sekančiose kolionijose:

1. Wilkes-Barre, Pa., liepos 7d.
2. Cleveland, O. liepos 10 d.
3. Detroit, Mich., liepos 12 d.
4. Grand Rapids, Mich., liepos 13 d.
5. Chicago, Ill. nuo liepos 16 d. iki liepos 20 d. (penkios dienos pavestos prakalboms; kolionijos pačios susitvarkys).
10. Kenosha, Wis., liepos 22 d.
11. Racine, Wis., liepos 23 d.
12. S. Omaha, Nebr. liepos 25 d.
13. Westville, Ill., liepos 28 d.
14. Pittsburgh Pa., liepos 30 d.
15. Pittsburgh, Pa. S.S., liepos 31 d.

Su pagarba,

Maršruto Komitetas:
R. Karuža,
J. Ambraziejus,
V. K. Račkauskas.

26—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6 1917.

KAREIVIŲ ATYDAI.

P. Steponkus, lietuvis-kareivis, esantis Camp Hancock, Augustoje, Ga., norėtų susižinoti ir sueiti kitus lietuvius-kareivius, esančius tame pačiame lageryj Camp Hancock.

Stepenkaus adresas: 3rd Co. Specialists School, M. G. T. C. Camp Hancock, Augusta, Ga.

Žinios Žinėlės.

So. Boston, Mass.

|| Čia atsibuvo tyrinėjimas bylos tarp "Darbininko" ir p. K. Jurgeliuno. Pastarasis buvo apskundęs "Darbininko" bendrovę už šmeižimą jo vardo ir padarytus jam nuo to nuostalius. Jurgeilunas įžiūrėjo šmeižtą straipsniuose, kuriuos anuomet "Dar—kas" talpino iš priežasties "Ateities" (dabartinės "Sandaros") pardavimo.

Prisaikintieji teisėjai atrado 'Darbininką" kaltu, o padarytus Jurgeliunui nuostolius apkainavo ant $1.00.

Cleveland, O.

= Čia lankėsi p. I. K. Sakalauskas, "Draugo" redakcijos narys. Apsivedęs su p-le Z. Bagdžiuniute, jis sugrįžo su jauneja į Chicagą.

Waterbury, Conn.

= Nuo tulo laiko čia apsigyvenusis teatrų artistas, p. Vitkauskas, mėgino sujungti tris vietines teatrališkas draugijas į vieną, iš ko galėtų pasidaryti pusėtinai stambi teatraliska organizacija. Vienok tasai sumanymas iki šiolei nesiseka, o didžiausia priežastis tam yra tas nelemtas tarp lietuvių paprotys kišti partijinę politiką net ir ten, kur jai visai neprivalo buti vietos.

So. Boston, Mass.

= So. Bostono socialistams nenusisekus išnešti protesto rezoliuciją prieš Vokietiją ir klerikalus aną savaitę, sekančią savaitę jie sušaukė kitą mitingą, —šiuo sykiu salė gerai buvo apstatyta policija. Išnešta rezoliucija, kurioj matosi daugiaus pagiežos prieš Lietuvos Tarybą ir prieš klerikalus negu prieš vokiečius.

Akron, Ohio.

= Vietinėn lietuvių parapijon klebonauti tapo paskirtas kun. D. Alinskas.

Newark, N. J.

Čia mirė Ignotas Vaškevičius, žinomas vietinis biznierius ir senas šios šalies pilietis, atkeliavusis Amerikon apie 34 metai tam atgal. Velionis paėjo iš Sasnavos parapijos, Mariampolės pavieto, Suvalkų gub.

Pittsburg, Pa.

= Vietinė lietuvių parapija iškilmingai apvaikščiojo 25-metinį jubilėjų savo gyvavimo. Klebonu yra kun. J. Sutkaitis.

Milwaukee, Wis.

= Laikraščiams pranešama, kad čia yra arti 100 lietuviškų šeimynų, kuriose vyrai — lietuviai, o moterįs—lenkės. Lenkystė čia, sakoma, taip yra išsiplatinus, kad kuone visuose lietuvių susiėjimuose vartojama lenkų kalba. Reikėtų nuo to atsikratyti.

Cleveland, Ohio.

= Čia tapo užmuštas lietuvis A. Gilis, 28 metų amžiaus. Velionis dirbo ant elevatoriaus. Kuomet jis plovė langą, elevatorius tapo paleistas ir prispaudė Gilį; po to jis nukrito nuo penktų lubų, užsimušdamas ant vietos.

MONDAY
ALL MEALS WHEATLESS
USE NO BREAD CRACKERS, PASTRY OR BREAKFAST FOODS CONTAINING WHEAT

"LIETUVA"
Lietuvių Savaitinis laikraštis
Leidžia Lithuanian Publishing Co.
814 W. 33rd St. Chicago Ill.

Redaktorius Adv. Bronius K. Balutis.

Visi laiškai, korespondencijos ir rankraščiai, skiriami talpinimui laikraštyje, privalo buti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais privalo paduoti ir savo tikrą pravardę Redakcijos žiniai.

Redakcija pasilieka sau teisę prisiųstus jai rankraščius taisyti ir trumpinti.

Netinkami laikraščiui rankraščiai, pareikalavus autoriui, bus jam grąžinami tik tuomet, jeigu su rankraščiais bus prisiųsta ir užtektinai kraso ženklelių.

Reikia visada rašyti plunksna, palikant plačius tarpus tarp ellučių, ir tik ant vienos pusės lakšto.

Apžvalga.

27—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as required by the act of October 6 1918, as required by the act of October 6 1917.

NEPRIGULMYBĖS DEKLIARACIJOS ATKARTOJIMAS.

Šios savaitės ketverge, liepos 4 d., išpuola didžiausia šios šalies šventė—paminėjimas Amerikos Neprigulmybės apskelbimo dienos. Šimtas keturios dešimts du metai atgal, liepos 4 d. 1776 metų, Amerikos kolonijų kongresas apskelbė šios šalies pilną neprigulmybę.

Suvienytų Valstijų Neprigulmybės Dekliaracija yra todėl semas dokumentas. Bet kaip pastebėtinai jis tinka šiems musų dabartiniems laikams! Neprigulmybės Dekliaracijos įžangoje yra išreikštos priežastis, dėlei kurių anų laikų Amerikos kolionistai griebėsi už ginklo ir, nuvertę priespaudą, iškovojo sau laisvę ir įsteigė tokią valdžią, kuri davė Amerikai "laisvės šalies" vardą. Tie principai yra nemirtini. Ir šiądien, visa žmonija griebėsi už ginklo, idant juos apginti, taip kaip Amerikos kolionistai juos gynė 142 metai atgal.

Tie principai yra sekančiai išreikšti Neprigulmybės Dekliaracijoj:

"Męs laikome šias teisybes pat per save aiškiomis: kad visi žmonės yra sutverti lygųs; kad jiems yra suteiktos tulos neatimtinos teisės; kad tarp jų yra gyvybė, laisvė ir laimės siekimas. Kad šių teisių užtikrinimui yra tarp žmonių įsteigiamos valdžos, gaunančios savo teisingą galybę nuo savo pavaldinių sutikimo; kad kuomet tik bile kokios formos valdžia pradeda naikinti šituos siekius, tai žmonės turi teisę ją permainyti ar nuversti ją ir įsteigti naują valdžią, padėdami jos pamatus ant tokių principų ir suorganizuodami jos formą tokiu budu, kuris jiems išrodys galintįs geriausiai užtikrinti jiems saugumą ir laimę."

Šitokius principus apreiškė Amerikos kolionistai, kuomet jų laisvę mėgino apribuoti ir panaikinti Anglijos suvokietėjusis karalius Jurgis III su pagelba nusamdytos vokiškos kariumenės. Šitų principų apgynimui Amerikos kolionistai liejo savo kraują, kol jie nebuvo pripažinti. Ir tuomet gimė laisvoji Amerikos šalis, kuri per 142 metus buvo ir šiądien yra laisvės ir demokratijos pavyzdžiu visam pasauliui.

Šiądien, kuomet męs tos dienos paminėjimą apvaikščiojame, garbė lai buna tiems kolionistams, kurie tą laisvės žiburį Amerikai užžiebė. Garbė lai buna ir tiems visiems, kurie to laisvės žiburio šviesą per 142 metus savo krauju penėjo, idant jis neužgestų.

Šiądien ant kruvinų Europolaukų eina kova lygiai už tokius pačius principus, tik nesulyginamai platesniam maštabe. Šiądien visas pasaulis kovoja už tai, už ką 142 metai atgal kovojo tik vieni Amerikos kolionistai. Anuomet ėjo tik už Amerikos kolonijų laisvę, šiądien eina už visų tautų laisvę, už viso pasaulio laisvę. Ir tos pasaulio laisvės apgynime nuo despotiškų Vokietijos pasikėsinimų šiądien stoja sykiu su kitomis tautomis ir Amerika.

Šiądien, todėl, apvaikščiojant Neprigulmybės dieną, mums visiems laisvę mylintiems žmonėms tinka apskelbti "šią Neprigulmybės Dieną pirma diena, kuri bus pašvesta apskelbimui neprigulmybės visoms tautoms visame pasaulyje," kaip tai apreiškia prezidentas Wilsonas savo atsišaukime prie svetimgimių Amerikos piliečių.

Lai šita diena, kuri atnešė neprigulmybę ir laisvę Amerikai, atneš taipgi neprigulmybę ir laisvę visoms pasaulio tautoms,—jų tarpe ir Lietuvai. Ir šio didžio tikslo atsiekimui męs, lietuviai, sykiu su visais kitais laisvę mylinčiais žmonėmis, nepasigailėsim nei savo turto, nei savo gyvasčių patol, pakol laisvės žiburys neužšvies visam pasauliui.

28—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July 1918, as required by the act of October 6 1917.

TAS TURĖJO BUTI AIŠKU NUO PAT PRADŽIOS.

Dr. Šliupas, kai praneša laikraščiai, budamas So. Bostone, pasakojęs, kad valdiškos sferos Washingtone, kuomet užeina reikalas apie Lietuvos ateitį, nenori kalbėtis su musų partijų atstovais, bet pageidauja atstovybės, kuri turėtų pamatą kalbėti visos tautos vardu.

Tas turėjo buti aišku musų veikėjams iš pat pradžių. Tauta, kuri yra pasidalinusi, kuri neturi bendrų ir vienodų pamatinių reikalavimų, pasirodo dar neprinokusi prie savivaldos ir neprigulmybės, ir laiką gaišinti su tokia tauta butų aiški neišmintybė. Airija yra gyvas tam pavyzdys. Nes kaipgi galima užganėdinti tokią tautą, kuri pati nežino, ko ji nori—ar bent taip pasirodo, kad ji nežino, ko nori?

Bet lietuviai žino, ko jie nori. Visi lietuviai, — išskyrus gal tik labai-labai mažutėlį tautos nuošimtį,—nori laisvos ir neprigulmingos Lietuvos. Visos partijos yra išsireiškę už Lietuvos laisvę, kurios augščiausiu ir tobuliausiu išreiškėju yra neprigulmybė.

Taigi apie lietuvių tautos norus negali but abejonės, neprivalo buti taipgi ir bėdos.

Bėda yra tame, kad lietuviai tų savo bendrų norų iki šiolei, bent čia Amerikoj, nepajiegia vienu bendru balsu, bendra atstovybe reprezentuoti ir jų palaikyti. Tas yra todėl, kad musų partijos turi dar persmulkius vadus, kurie, suprasdami savo partijų interesus, nepajiegia tinkamai suprasti visos tautos reikalų. Jie, mėgindami dirbti tautos nacijonaliuose interesuose, nepajiegia pasiliuosuoti nuo savo partijos interesų ir kuone visuomet žiūri į tautos interesus per savo partijos interesų akinius.

Jiems visai naturališkai išrodo, kad taip butų geriausiai ir kad kitaip negali ir buti,—nes jų akis kitaip nemato, jų politiškas protas, sukaltas į siaurus partijinius rėmus, kitaip suprasti negali.

Bet pašaliniai žmonės, tautų politikai visai kitaip į tai žiuri. Jeigu patįs musų veikėjai iki šiolei kaip reik nesuprato, tai gerai, kad Washingtone jų atydą į tai atkreipta.

Gi iš to yra tokia išvada: kad Washingtone lietuviai privalo turėti savo atstovybę, kuri veiktų harmoniškai, kalbėtų vienu balsu ir galėtų buti neabejotinu išreiškėju lietuvių tautos norų.

Tie, kurie mano, kad galima gerai veikti ir atskirai kas sau, arba sudaryti tokią atstovybę, kuri butų Washingtone partijinių peštynių veidrodžiu, tuomi parodo dar savo neišsivystymą iš partijinių vystyklų.

Washingtone reikalingi **lietuvių veikėjai**, o ne partizantai. Ir juo greičiaus musų sriovės tai supras, juo bus geriaus. Kol to nesupras, siuntinėjimas ir užlaikymas ten reprezentantų bus kuone tuščias eikvojimas ir laiko, ir pinigų.

29—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, 1918, as reuired by the act of October 6, 1917.

Musų Prezidento Atsišaukimas

prie

Svetimgimių Amerikos Piliečių

liepos 4 d. 1918 m.

"Jųs, mano san-piliečiai, susirinkote čia paminėti apskelbimą [Amerikos] Neprigulmybės Dekliaracijos, kuri pažymėjo abtudimą naujos dvasios tautų gyvenime. Nuo laiko musų respublikos gimimo męs matėme šitą dvasią beaugant. Męs girdėjome reikalavimą ir tėmijome, kaip tarp daugelio tautų platinasi kova už savi-valdystę. Męs priėjome prie to, kad teisę prie politiškos laisvės skaitome bendra teise žmonijos. Metai po metų, viduj musų saugių rubežių, męs džiaugdavomėsi ramiu laisvės ir demokratijos didėjimu išilgai-ir-skersai pasaulį. Bet štai, staiga, prieš mus stojo grąsinimas, kuris stato pavojun viską, ką pasaulis laimėjo.

"Visoj savo senoj begėdystėj, su visu savo senobiniu žiaurumu ir neteisingumu, militariška autokratija vėl apsiginklavo prieš žmonių ramias viltis. Nustelbus savivaldą tarp savo locnų žmonių su pagelba organizacijos, palaikomos iš dalies melagyste ir viliugyste, ji [ta militariška autokratija] pasiryžo užmauti savo valią ant savo kaimynu ir ant musų. Ji [ta militariška autokratija] privertė, vienąpo-kitosč kiekvieną civilizuotą pasaulio šalį arba atsisakyti nuo savo aspiracijų, arba apskelbti karę jų apgynimui. Męs štai ir vėl esame kovoje už savo tautos buvį. Męs akisakin susitikome su reikalingumu arba išnaujo patvirtinti fundamentalę laisvų žmonių teisę daryti savo locnus įstatymus ir pasirinkti sau savo locną pavaldinystę, arba leisti žmonijai pastoti auka beširdės ambicijos, kuri yra pasiryžusi sunaikinti tą, ant ko ji negali ponauti.

"Priešai jos [tos militarės autokratijos] grąsinimą sukilo laisvę mylinčios tautos ir susivienijo tarp savęs. Neatgrąsino jų jokia baimė, nei-gi materialės gerovės papirkimas jų nesulaikė. Jos padarė tokius pasiaukavimus, kokių pasaulis dar niekados ikišiolei nebuvo pažinęs, o jų besipriešinimas mirties akyvaizdoje ir jų kentėjimai priparodė, kad tikslai, kuriuos gaivina Vokiškos pastangos, niekados negali tikėtis valdyti žmonijos dvasia. Priešais militariško užkariavimo baisenybes, priešais tuštybę gyvenimo vien tik kuniškame užsiganėdijime, priešais tuštybę pastoti vien tik dalimi Valstybės, kuri nepažįsta nei teisybės nei garbės, [visas] pasaulis taip sukilo, kad net tautos, nuo ilgų laikų valdomos ir jiega pavertgos, dabar pradėjo bruzdėti ir ginkluotis.

"Šimtmečiai pavergimo nesunaikino tautiškų siekinių daugelio aiškių rytinės Europos tautų, neigi jos [tos tautos] prieėmė nelemtus idealus savo politiškų ir militariškų valdonų. Jos [tos tautos] išlaikė kaip nesparčius persekiojimus taikos laikais, taip ir karės agonijas [kančias] ir dabar reikalauja pripažinimo savo teisingų reikalavimų prie autonomijos ir savi-valdymosi. Šių tautų atstovai yra su jumis šiądien, išreikšdami savo ištikimybę musų idealams ir siulydami savo patarnavimus bendram [musų visų] reikalui. Aš meldžiu jus, san-piliečiai, susivienyti su jais padarymui šios musų Neprigulmybės Dienos pirma diena, kuri bus konsekruota [pašvęsta] apskelbimui neprigulmybės visoms tautoms viso pasaulio."

Woodrow Wilson
Suvienytų Valstijų Prezidentas.

LIETUVA IR JOS PRAMONĖ ATEITYJ.

Kad pramonės išsiplėtojimas yra galimas tiktai tose šalyse, kurios turi dar g turtų — ypač anglies ir geležies — savo locnoj žemėje, tas yra klaidinga nuomonė. Šalies pramonė priklauso ne tik nuo esamų joje gamtiškų turtų, bet ir nuo kitų aplinkybių, tarp kurių lošia svarbią rolę tos šalies žmonių palinkimas prie pramonės, šalies geografiškas padėjimas ir t. t.

Tokią nuomonę išreiškia R. Karuža 4-me numeryj žurnalo "Lietuvos Atstatymas," pavesto ypatingai Lietuvos pramonės gaivinimui.

Dalį to žingeidaus straipsnio žemiaus paduodame.

* *

Męs, lietuviai — rašo p. Karuža — norime apsieiti savo prigimtame krašte be pramonės! Norime, nes sutikdami apsistoti ant "žemdirbystės" laipsnio, savaimi išsižadame tobulesnės ekonominio gyvenimo formos. Kodel taip yra?

"Kaip jau buvo sakyta, — skurdaus gyvenimo amžiai apiplėšė mus iš energingo pasirįžimo, iniciatyvos. Męs tingime, ar gal ir nemokame jieškoti savo gyvenimui naujų kelių, mums yra reikalinga tiktai kitus pamėgdžioti. Kurkas lengviau yra sekti pramintais takais, užtai męs taip ir pamėgome žemdirbystę. Antra, — tokia begalinė stoka pas mus ekonominės teorijos taisyklių pažinojimo! Dažniausia męs kalbame apie ekonominius klausimus, neturėdami apie juos mažiausio supratimo.

Kalbėdami pavyzdžiui, apie pramonę, męs paprastai turime omenyje milžiniškas geležies dirbtuves, lyg kad apart jų suvis nebutų jokių kitų pramonės šakų!... Milžiniškoms plieno dirbtuvėms butinai reikalinga geležis bei anglis. Tų Lietuvoje nėra, negali buti didelių plieno dirbtuvių, — reiškia, negalinti buti ir pramonė!

Kad taip galvoja ir šviesiausie musų žmonės, nereikia ir prirodymų: užtenka bile su vienu pakalbėti toje temoje pusvalandį. Kad taip ištikrųjų nėra, prirodymai ir gi nereikalingi. Del visko, tačiaus, galima paminėti čia visą eilę kraštų, kur nors nėra geležies bei plieno dirbtuvių, vienok žydi kuopuikiausiai pramonė. Šveicarija, Holandija, Danija, Norvegija, Finlandija, — tai kraštai, vedantie pas save pramoninį ukį, nežiurint to, kad nėra ten nei metalinių rudų, nei anglių.

Kad musų namie auginti ekonomistai geriau butų apsipažinę su ekonominės teorijos pamatais, o ne griebtųsi paviršutinių, tankiausia jau senai nusidėvėjusių ekonominų išvadų, — tai pilnai suprastų tą pamatinę taisyklę, kad apie pramonę pamatiniai sprendžia gyventojų iniciatyva o ne krašto turtai. Gerą pavyzdį toje linkmėje teikia turtinga prigimties turtais Rusija ir neturtinga Finlandija, turtinga Chinija ir neturtinga Japonija, ir taip begalo.

Lietuvai Prigelbės Amerikiečiai.

Kokias galimybės pramonės žvilgsniu turi musų gimtinis kraštas? Sulig Prof. Rohrbacho žodžių ištartų viename jo paskutinių straipsnių, Lietuva turi pažangius gyventojus, ir tas — tai viena pamatinių pramonės sąlygų. Lietuvai *en masse* yra gabųs žmonės. Nežiurint, kad musų vadovaujantiems elementams stoka išsilavinimo, pažangumo, plačios pasaulėžvalgos, musų minios, vedamos sveiko instinkto, trokšta eiti pasaulinės pažangos keliu.

Tas ypatingai žymiai ir aiškiai apsireiškia musų žmonių tarpe Amerikoje. Musų amatninkai, be-kompetentiško patarimo iš šalies, be nurodymo kelių, išimtinai instinktui pasidėkavojant, stebuklus tiesiog atlieka savo parinktose srityse. Troškimas ir kuodaugiausiai išmokti, kuotoliau nužengti amate, kuoplačiau pavartoti įgytas žinias savarankiai — tai begaliniai džiuginantis apsireiškimas musų liaudyje.

Turint omenyje musų minios patriotiškumą, savo prigimto krašto meilę, galima drąsiai sakyti, kad daugelis jų grįžš į Lietuvą. Gi keliolika ar keliosdešimts tukstančių musų amerikiečių, grįžusių į Lietuvą su tobulesniu pramoninio gyvenimo idealu, turės pastumėti musų kraštą į naujas ekonominės vėžias.

Gi musų krašto prigimtos ypatybės? Visųpirmiausia Lietuvos geografiniu padėjimu negalima tiesiog atsigėrėti. Juk tai prigimtas langas Rusijai į platųjį pasaulį. Ką tasai reiškia, — užtenka priminti tik Holandiją ir Belgija, kurios užima panašią geografinę Belgijos portas Antverpenas buvo prieš karę trečiuoju portu pasaulyje (New Yorkas, Londonas) kaslik apyvartos, — gi patsai Belgijos kraštas yra pramoningiausias, turtingiausis visame pasaulyje.

Pirklyba sužadina pramonę ir viena kitą remia. Jau vieno geografinio padėjimo užtenka, kad padaryti Lietuvą pramonės ir gerbuvio kraštu. Tas dar ne viskas. Musų upės gali buti užkinkytos dirbti poziciją link Vokietijos, kaip Latvija ir Lietuva link Rusijos. Juk elektros jiegą. Musų girios gali teikti žalią medžiagą visokiems medžio išdirbiniams bei popieriaus dirbtuvėms. Musų durpės, molis smiltis, kalkinis akmuo gali teikti medžiagą chemijos industrijai, ceramikai, stiklui, aluminum, cementui ir kitiems produktams. Musų linai gali pastoti pamatu stambios audimo pramonės; musų sėmenys — aliejaus išdirbystei.

Ko daugiau reikia? Gi prie to visko reikia neužmiršti, kad ir musų "žemdirbystė" perkeista ant pramoninio kurpalio, pastos šaltiniu naujų ekonominių galimybių. Juk Lietuvos klimatas idealiai tinka pieninkystei, vaisių augimui; musų žemė, greta grudų, gali teikti žalią medžiagą industrialio alkoholio išdirbimui; musų upės ir ežerai, — tinka žuvų auginimui. Žodžiu, turime sąlygas, kur pramonė gali puikiausiai žydėti. Viskas priklauso nuo žmonių pasirįžimo, pažangumo, — iniciatyvos.

Tautos išganymas ir laimė yra Lietuvos pramonėje. Su jos pagelba lietuviams atsidarys naujo gyvenimo galimybės. Musų kaimiečiai-ukininkai, įgiję savo produktams naujas, turtingas rinkas, tobulins, gerins savo ukius. Musų miestiečiai-pramonininkai, plėtojant, auginant musų jaunutę pramonę, drauge su ja ir patįs augs, tobulės. Su turtu plauks į musų žmonių tarpą naujos, pažangios idėjos, išdygs toje dirvoje naujų troškimai — idealai, ir tauta žengs prie skaisčios ateities. *Jaunoji Lietuva užtad ir stovi už Lietuvių pramonę!"*

* *

"Lietuvos Atstatymo" žurnalą išleidžia Lietuvos Atstatymo Bendrovė, kuri rupinasi suorganizavimu kaip lietuvių kapitalų, taip ir jų gabumų praplatinimui pramonės Lietuvoje po karei. Norintieji gautuose reikaluose daugiaus informacijų gali kreiptis tiesiog prie to bendrovės, adresuodami sekančiai Lithuanian Development Corporation, 320 Fifth Ave., New York N. Y.

9—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July 1918, as required by the act of October 6 1917.

Reikia Nuodugniai Ištirti.

Didi skerdyklų įstaiga Wilson ir Kompanija, kurioje dirba daugelis lietuvių ir todėl kiekvienas žingeidauja, reikalauja nuodugnaus ištyrimo nuo federališkos valdžios, kaslink užmėtinėjimų, padarytų per Federališką Apyvartos Komisiją, kuri pasakiusi, kad atsišauks prie Maisto Administracijos ir paties Amerikos Prezidento, jeigu nuodugnus tyrinėjimas nebus padarytas.

Skaitytojai žino iš kasdieninių raportų, apie ką męs kalbame. Federališka Komisija užmetė, kad Wilson ir Kompanija siuntusi pagadintą mėsą kareiviams. Pirmutinis užmetimas buvo, kad Wilson ir Kompanija nusiuntusi į kareivių stotį Camp Travis ties San Antonio, mėsą, kurios žmogus negali valgyti. Thomas E. Wilson, prezidentas šios kompanijos, atsakė, kad bėgyje ištisų paskutinių metų neturėjo jokio kontrakto siųsti mėsą į minėtą vietą. Negana to visi: valgomi daiktai pirm siuntimo yra išegzaminuoti karės maisto expertų.

Visa teisybė tame, kad viename iš publiškų mėsos šaltnamių atrasta dėžę pagedusių inkstų ir bačką jaučių širdžių, kurie nebuvo patėmyti, bet juos niekas nebandė parduoti nei valdžiai, nei niekam kitam.

Išrodė, kad dalykas tuomi ir užsibaigė, bet išėjo kitaip. Nauji ir bjauresni užmėtinėjimai buvo padaryta ant Wilson ir Kompanijos birželio 19-tą ir keletą dienų vėliau pasklido gandas laikraščiuose, kad šimtai tukstančių svarų mėsos, atsiųstų per Wilson ir Kompaniją karės laivams, buvo netikę ir atmesti. Tas raportas sukėlė tokį prieštaravimą prieš Wilson ir Kompaniją, kad aficierai iš Didžiųjų Ežerų atsisakė priimti kumpius, siųstus per Wilson ir Kompaniją.

P-as Thomas Wilson atsakė ant šitų užmėtinėjimų sekančiai:

"Nuo laiko, kada Suvienytos Valstijos buvo įtrauktos į šią karę, męs pardavėme valdžiai penkis milijonus svarų mėsos ir visados, kaip tik buvome pertikrinti, kad kokia nors dalis siuntinio buvo negera, męs priėmėme atgal. Kada jis buvo užklaustas, ar koks kitas firmos narys nėra tą padaręs, jis atsakė: "Niekados, ir tokia ypata butų umai prašalinta iš firmos. Visa musų firmos mėsa, siųsta valdžiai, buvo peržiurėta atstovų Agrikulturos Departamento, kurie niekados jokio užmetimo nėra padarę.

P-as Wm. W. Bowers, manadžeris Wilsono įstaigoje prieš Federališką Pramonės Komisiją liudijo, kad Wilson'o įstaiga stengėsi pasiųsti geresnius kumpius negu kontrakte buvo pažymėta ir kad patsai p. Wilson valgė kumpius, kurie buvo sugrąžinti.

Yra labai naturališka, kad pilnai ir nevienpusiškai perkračius visus užmėtinėjimus ir atsakymus, butų galima geriau pasiganėdint ir firma, kuriai tas viskas užmetama, yra nuodugnaus ištyrimo reikalavus.

Užmėtinėjimai, padaryti prieš Wilson ir Kompaniją, yra pasmerkimas visos skerdyklų pramonės, kuri yra taip pat svarbi, o gal dar ir svarbesnė, negu kanuolių liejyklos, amunicijos, orlaivių, arba laivų dirbtuvės. Kaslink musų milžiniškos skerdyklų pramonės, galima pasakyt, kad visame kariavimo laike, pirm negu Amerika pradėjo, ši pramonė lošė svarbią rolę, pristatydama milijonus svarų maisto Talkininkams. Męs pamename, kaip sausyje, 1916 metų kaizeris išsireiškė, jogei Anglija iš priežasties bado, bus sumušta bėgyje 6 mėnesių. Anglijos laivai, ir Amerikos laivai bei mėsa užkirto kelią tokiems plianams ir šiandien nei Francijai, nei Anglijai negręsia bado pavojus, bet pačiai Vokietijai.

Sutriuškinime vokiškų plianų Amerikos skerdyklų įstaigos lošė svarbią rolę. Talkininkų užsakymai buvo išpildyti umai tik pasidėkavojant gabiai suorganizuotai šioje srytyje pramonei Amerikoje. Skerdyklų bei mėsos gaminimo įstaigų suorganizavimas nėra tai darbas kelių savaičių, arba kelių mėnesių. Yra tai pasekmės eilės metų darbo ir patyrimo, sujungiant įdėtą turtą, vedėjų smegenis ir darbininkų pajiegas.

Šiandien, kada šalis veda sunkią kovą, apart išmaitinimo milijonų darbininkų, ši pramonė pagelbsti pailsusiems ir nuvargusiems Talkininkams, tuomi lošdama svarbią rolę ir prietikiai tarpe naudotojų maisto ir gamintojų neturėtų buti juodinami. Mėsos pramonė turi atlikti savo pereigas sąžiniškiausiu budu, o kartu užganėdinti visuomenės užsitikėjimą.

Firma Wilson ir Kompanija buvo ne viena, kuriai buvo daromi užmėtinėjimai, kad ji nesilaiko teisių Valdžios paskirtų. Jeigu firma, kuri įtaisyta ir vedama moderniškiausiais budais, josios prietikiai linkui darbininkų ir kiekvieno maisto vartotojo yra pavyzdingi ir sąžiniškiausi, negalėjo išsisergėt panašių užmėtinėjimų, tai ką gali manyti kiekvienas atskiras ukėsas apie musų milžinišką pramonę, kurios dalimi ši firma yra?

Tokiu budu yra reikalinga, kad visas dalykas butų atsakančiai ištirtas ir teisingi faktai parodyti ir visuomenės užsitikėjimas šiame karės laike tokiu budu nebutų klaidinamas, kad ši pramonė galėtų varyti toliau savo užduotį. Kol tas nepadaryta, męs remiame žodžius kompanijos viršininko Wilsono žodžius: "Viskas ko męs prašome, tai kad visuomenė palauktų kol visi faktai ir informacijos, mus palytinčios, bus išreikštos, o męs turime pilną užsitikėjimą savyje, kad viskas išsitaisys." Iš tos priežasties męs su pilnu užsiganėdinimu pageidaujame Wilson ir Kompanijos reikalavimo pilno ir atsakančio ištyrimo visų užmėtinėjimų reikale.—(Apgarsinimas).

31—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, at Chicago, Ill., on 26th day of June, 1917.

Rusiškas Pragarsė.

Paskutinėse dienose Nikalojaus viešpatavimo Rusijos dalykų stovis buvo blogas, labai blogas. Nepagerėjo jis kuomet ir revoliucija iškilo ir pirmiausia kaderai, o paskui Kerenskis apėmė valdžią. Visgi po revoliucijos žmonės susilaukė bent to ko jie pirmiaus neturėjo: pasiliuosavo nuo despotizmo ir įgijo laisvę, gal net perdaug jos, kaip del pirmos porcijos. Bet kuomet bolševikų šaika pačme valdžią į savo rankas, tai Rusija vėl pradėjo steneti ir dabar dar stena po "tiranija daug aršesne už caro tiraniją".

Tokią nuomonę išreiškia ne kas kitas, kaip trįs įžymiaus Rusijos revoliucijonieriai-veteranai, kurie savo ištikimybę laisvės principams priparodė visu savo gyvenimo darbais.

Vladimir Burcev, Boris Savinkov ir Maksim Gorkij yra jų vardai. Visi trįs jie mato Rusiją ant krašto prapaities, sutreplentą, sutrintą po Vokiečio čebatu ir visi trįs jie verčia už tai prakeikimą ant bolševikų gaujos privedusios Rusiją prie tokios prapaities.

Vladimir Burcev.

Pirmasai iš jų, Vladimir Burcev, tokią yra ištrukęs iš Rusijos ir atvyko Londonan.

Londono laikraštis Daily Chronicle paduoda sekant trumpa paaiškinimą apie Burcevą:

"Mr. Burcev — rašo jis — yra senas revoliucijonierius kuris visą savo gyvenimą prafeido kovoje su carišku režimu. Kiek laiko atgal, budamas pabėgėlis [nuo cariškos valdžios], jis gyveno Paryžiuje ir čia plačiai pagarsėjo, kuomet jis išvedė aikštėn Azevą ir kitus provokatorius, kurie parsidavė [caro] policijai ir išdavinėjo jai savo revoliucijines partijas.

"Karės pradžioje jis karštai stojo talkininkų pusėje, pasilikdamas savo keliu prieš ininkų seno cariško režimo. Jis pamėgino grįžti Rusijon, bet perėjus rubežių, buvo ten suareštuotas ir nusiųstas Siberijon, iš kur jam leista sugrįžti tik prieš pat revoliuciją.

"Iškilus revoliucijai, jis smarkiai priešinosi anti-kariškai propagandai, varomai tarp socialistų; kuomet bolševikai užgriebė valdžią, tai jie įtrenkė jį į Petrapavloską tvirtovę, iš kurios jis pasiliuosavo tik keletą sąvaičių tam atgal."

Kerenskis išaugino vilką.

Išbuvęs Rusijoj nuo pat revoliucijos pradžios, ir ištrukęs iš bolševikų, šisai senas revoliucijonierius, gali šį-tą žingeidaus pasakyti. Švedų laikraštije Social Demokraten, išeinančiam Stockholme, jis kaltina ne tik bolševikus bet ir Kerenskio valdžią už jos silpnumą, už tą kad ji nedrįso geležine ranka ištraukti dantų beaugančiam tuomet bolševikiškam vilkokui. Bolševizmas, išsiaugęs sau dantis netrukus juos parodė, nuversdamas tą pačią Kerenskio valdžią kuri buvo jauną bolševizmą globčiusi.

"Daugelis musų, — rašo Burcev viršminetame laikraštyj, — kurie buvome atsidavę laisvės idejai, pakeldavome savo balsus prieš tą silpnybę kuri privedė prie Bolševizmo triumfo.

Lapkričio 3 d. pereitų metų gen. Aleksejev, išgirdęs sekretnojo komiteto posėdyj karės ministerio Verchovskio raportą apie armijos kriūdinimą sušuko "Čia yra beprotių namas" Aš tą paskelbiau savo laikraštyj ir tą pačią naktį Kerenskis liepė mano spaustuvę konfiskuoti ir užpečėtyti. Buvo nutarta mane areštuoti, bet tuom tarpu Kerenskis buvo nuverstas ir Bolševikai valdžią užgriebė. Kerenskis manęs neareštavo, bet bolševikai suareštavo.

Bolševikai pardavė Rusiją Vokietijai.

"Stebėtina silpnybė*** dabaigė Rusijos suirimą. Bolševikai turėjo savo tikslą ir jie išpildė jį. Mano stiprus įsitikinimas yra, kad bolševikai tyčiai pardavė Rusiją vokiečiams, idant už tą baisią kainą turėti liuosą ranką suorganizavimui propagandos su tikslu išplatinti bolševikišką anarchiją visose šalyse....

"Rusija turės brangiausiu budu užmokėti už šitą bolševikų pardavystę, bet už vokiškią niekšybę vokiškas imperializmas turės užmokėti labai greitai. Tuo tarpu, vokiečiai renka vaisius iš didžios betvarkės, kurią jie pasėjo Rusijoj. Jie uždėjo savo sunkią ranką ant užgriebtų kraštų pietuose ir vakaruose, o jų kariumenė nuolatai lenda vis toliaus į rytus...

"Mes revoliucijonieriai buvome išsiilgę revoliucijos ir tikėjome į ją kuomet ji atėjo. Dabar mes turime liudnai pripažinti, kad revoliucija Rusijoj, laike karės, iki šiolei buvo nelaimė ne tik Rusijai, bet ir visam pasauliui.

"Venatinė viltis pasilieka, kad tie rusai, kurie tvirtai tiki į laisvę, dar sugebės syku stoti su talkininkais ir viena suvienyta pastanga nuvers vokišką jungą. Tuomet revoliucija nelaus kilusi pernieką ir didieji idealai, vardan kurių ji kilo, bus pripažinti pasaulio idealais."

"Bolševikai — liunatikai" — Sako, Terroristas.

Kitas revoliucijos veteranas, Boris Savinkov, prieš revoliuciją priklausė prie taip vadinamo terroristų sparno rusų social-revoliucijonierių partijoj. Jis, kaip žinoma, dalyvaves surenginėjime daugelio politiškų užmušysčių ir nesykį savo gyvastį tuomet rizikuodavo. Po revoliucijos jis buvo karės ministeriu Kerenskio kabinete. Bet ir šiam terroristui buvo perdaug bolševiškų orgijų.

Maskvos laikraštyj Ruskija Viedomosti jis parašė straipsnį, kuriame pasmerkė bolševikų režimą, pavadindamas juos arba kriminalistais, arba liunatikais. Bolševikai tuojaus minėtą laikraštį už tai uždarė, o visus jo numerius, kokius tik galėjo sugriebti, konfiskavo. Vienas numeris tačiaus pateko į Kopenhageną ir danų laikraštis Morgenblad perspausdino tą Savinkovo straipsnį. Tik tokiu budu platus pasaulis sužinojo, už ką bolševikus kaltinama ir už ką jie laikraščius konfiskuoja.

The Literary Digest, iš kurio ši medžiaga yra semiama, Savinkovo straipsnį paduoda sekančiai:

"Ką jie [bolševikai] padarė su mano Rusija? Reik buti fanatiku arba apmokamu agentu, idant rimtai tvirtinti, kad internacijonalis proletariatas mums pagelbėtų. Tiktai kriminalistai ir liunatikai galėjo paremti savo politiškus išrokavimus ant tokios paramos kuomet Leninas ir jo sebrai visiškai sunaikino buvusią Rusijos jiegą. Vokiečiai pakėlė šarvuotą kumštį ir Leninas tuojaus pasidavė, bet kiti pradėjo staugti apie reikalingumą ginti Tėvynę, — ne tik mano Rusiją, bet naujai išrastą Tėvynę. Kasgi galėti tikėti žmonėms, kurie sunaikino armija ir [pirmiaus] paskelbė, kad Tėvynės ideja yra prietaras? Kas galėtu tikėti, kad jie gintų Rusiją? Jie yra begėdžiai. Neigi aš tikiu, kad jie butų nevaidmaniai...

Velija geriaus velnią negu bolševikus.

"Bolševikai — rašo toliaus Savinkov, — tarnavo Vokietijai ir dar ir dabar tarnauja Vokietijai. Nėra joks sekretas, kad Rusija yra padengta tinklu vokiškų organizacijų, ir kad rusai, kurie geidžia monarchijos atstatymo, dirba rankarankon su vokiečiais. Nėra joks sekretas, kad daugelis rusų sapnuoja apie tą dieną, kuomet vokiečiai įžengs į Petrogradą, o vokiški policistai pasirodys ant Nevskio Prospekto [Taip vadinasi svarbiausia Petrogrado gatvė]. Jie velija patį velnią geriaus už bolševikus. O, ką jie padarė su mano Rusiją?

Bolševikai yra musų tautos nelaimė, bet Rusija privalo buti išgelbėta, ne per musų priešus, ne per vokiškus durtuvus, bet per mus pačius. Mes rusai vėl privalome but Rusijos ponais. Niekuomet neprivalo buti sakoma, kad mes esame silpni be Wilhelmo čiesoriškos pagelbos ir negalime suorganizuoti valstybės. Ne tam tikslui mes aukavome rusiško kraujo upelius per tris metus, neigi tam, kad sekti bolševikų programą, arba kad ištiesti savo ranką linkui priešo.

"Kaip kad Rusijos išdavyste yra daryti kompromisą su bolševikais, taip lygiai dar aršesne išdavyste yra sutartis su Vokietija. (sutartis) po kuria mes dabar gyvename. Mes neprivalome pamiršti, kad rusų tauta nemiršta. Ar anksčiau ar vėliaus praauš Rusijai tas, kuom mano Rusija privalo buti, o išdavystė niekuomet nebus dovanota."

Nauja "proletariato kultura."

Trečiasai revoliucijonierius garsus rusų rašytojas Maksim Gorkij, su kurio nuomonėms apie Leniną musų skaitytojai jau yra susipažinę iš pereitų numerių sako, kad bolševikų "kulturiškas" viešpatavimas yra panašus į vieną nesiliaujantį girtą pogromą. Apie dalykų stovį Petrograde jis rašo savo laikraštyj Novoja Žizn sekančiai:

"Proletaras yra nešėjas naujos kulturos! Šiais žodžiais buvo išreikštas dailus sapnas apie teisybės, proto ir meilės užviešpatavimą, — sapnas, kad žmogus pergalėjo žvėrį. Kovoje už šio sapno įvykdinimą tukstančiai žmonių visų kliasų pašventė savo gyvastis. Dabar proletariatas yra prie vairo, jis gavo taip pageidaujamą laisvę dirbti ir tverti liuosai...

"Revoliucijos laiku dešimts tukstančių linčiavimų jau priskaityta. Stai kokiu budu demokratija teisia tuos, kurie kokiu nors budu prasikalto prieš naują surėdymą.

"Kokią įtekmę šitie linčiavimai turi ant beaugančios gentkartės?

"Kareiviai veda vagį, kurį jie rengiasi paskandyti. Jis yra primuštas beveik iki mirties. Jis visas apsiliejęs kraujais. Jo veidas sudraskytas ir viena akis visai išmušta. Paskui šitą procesiją bėga didelis burys vaikų. Pagalios vaikai atsisuka atgal, šokinėdami ir šukaudami: "Jis paskendo, jis paskendo!"

"Ir tai yra musų loeni vaikai, budavotojai musų ateities!"

Girtos orgijos.

Po to šisai rašytojas piešia mums baisų paveikslą niekšybių, kurių dasileidžią nusilakusieji kareiviai ir kurių darbus bolševikiška valdžia apgina, verdama už tai visą bėdą ant "kontr-revoliucijinės buržuazijos."

Apie tuos "girtuosius kareivių pogromus" jis taip rašo:

"Per nakčių-naktis jie plėšia svaigalų krautuves. Gaujos sužverėjusių vyrų muša vieni kitus buteliais per galvas, susipjausto rankas stiklais ir po to valiojasi kaip kiaulės purvyne ir kraujuose. Iki šiam laikui jau sunaikinta vyno už milijonus rublių ir dar už daug milijonų bus sunaikinta tokiu pačiu budu....

"Laike šitų girtų plėšimų žmonės budavo nušaujami kaip šunės ir žmogžudystė pildoma su šaltu krauju, buvo paprastas kasdieninis atsitikimas. Pravdoje [bolševikų organe] apie šituos girtų gaujų pogromus rašoma kaipo apie "provokatorių buržujų darbus" — kas aiškiai yra neteisybė, bet tik vartojimas gražios frazės, kuri gali privesti prie tolimesnio kraujo pralejimo...

"Kur toji nauja dora, kuri neva turi buti socializmo doroje?

"Aš tikiuosi, kad vienas iš musų "realistų politikoje" atsakys man su panieka paprasta fraza:

'O ko jųs norite! Ar jųs nesuprantate, kad tai yra revoliucija?'

Ir jis toliaus rašo, kad ne — tokiuose gyvuliškuose prajovuose jis negali pripažinti socialės revoliucijos ženklų. Jis neskaito to socializmu, bet žemais gyvuliškais jausmais, prisidengusiais socializmo vardu. Dabartinėj Rusijos tvarkoj šisai karštas revoliucijonieriu-socialistas nemato nei socializmo, nei jo dvasios.

32—True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 3rd day of July, at Chicago, Ill., on 26th day of June, 1917.

KĄ LIETUVIAI MANO

Kaizeris: "Duodu tau neprigulmybę—eiti su manim į karę prie talkininkus.

Lietuvis (sugriežęs dantis ir raitodamas rankovę): "Tegul tik aš gausiu progą atsisukti atgal—pamatysi, kaip smailas yra durtuvos galas.

Iš SLRKA. Seimo.

Detroite, Mich., pabaigoj birželio mėnesio atsibuvo 33-čias Susivienijimo Lietuvių Rymo-Katalikų Amerikoje Seimas.

Šios organizacijos organas "Garas" paduoda sekančias svarbesnes apie tą seimą žinias:

Seimas prasidėjo 18 d., o užsibaige 21 d. birželio. Delegatų pribuvo nedaugiausiai — išviso "apie 50." Posėdžiai buvo laikomi St. Andrews Hall, prie 111 Congress gatvės. Seimo vedėju išrinkta p. J. Jaroševičius, pagelbininku p. P. Petrėnas, sekretoriais pp. Vaitkus ir Masandukas.

Seimo pradžioje išsiųsta pasveikinimo telegramai prezidentui Wilsonui, popiežiui ir vietiniam vyskupui.

Svarbesni Nutarimai.

1. — "Visi, kas jis nebutų, — kunigas ar svietiškis, — turi pagal konstitucijos mokėti mokesčius Susivienijimui."

Šitokios prasmės nutarimą pabriežti seimui suteikė progą dviejų kunigų skundai, prisiųsti Seimui menamai ant Centro Valdybos. Kun. Kalesinskas ir kun. Bukaveckas, kurie užvilko savo mokestis, buvo suspenduoti, o paskui iš Susivenijimo išbraukti. Iš to jų skundas. Seimas nutarė, kad jiedu butų atgal priimti, "su patėmijimu, kad vėliau tas neatsikartotų."

2. — "Kareiviai, grįžusieji iš šios karės, galės likti Susivienijimo nariais be įstojimo." Išmokėjimuposmertinių žuvusių karėj kareivių-narių, užsiims C. Valdyba, kurią įgaliota uždėti visiems organizacijos nariams asesmentą, jeigu tam butų reikalas, ir nedaugiau kaip 10 centų nariui.

3. — Su padengimu lėšų organizacijos vedimui, šisai Susivienijimas, kaip kad ir tautiškasai Susivienijimas, atrado sunkenybių. Iki šiolei mokamų mokesčių į "lėšų Fondą" neužtenka tinkamam organizacijos vedimui ir Seimas, po karštų ginčių, nutaria tam tikslui pakelti mokestis ant 5 centų, bet tik tiems nariams, kurie priklauso ir prie pašalpinio skyriaus.

4. — Lėšų fondas buvęs taip nepakaktinas, kad Centro Valdyba buvo priversta sumažinti organą nuo 8-nių iki 6-ių puslapių didumo, ekonomijos delei. Seimas nutaria padidinti organą iki 8-nių puslapių "taip greit, kaip bus galima."

5. — Po Naujų Metų laikyti "Apdraudos Savaitę."

Seimas Bus Kas Du Metu.

6. — Šisai taip vadinamas, "katalikų" susivienijimas, kaip šio ir kitų seimų nutarimai parodo, daugelio atžvilgių seka takais, pramintais tautiškojo Susivienijimo. Ir seimų laikyme SLRKA. pagalios pasekė tautiškąjį Susivienijimą, nutardamas, kad ateityje SLRKA. seimai butų laikomi ne kas metai, kaip iki šiolei, bet kas du metai. Sekantis seimas atsibus, vadinasi, 1920 metais ir Chicagos mieste.

7. — Seimas priėmė rezoliuciją, kuri ragina Susivienijimo narius užsidėti Tėvynės reikalams ne mažiau kaip po 25 centus mokesties iš liuoso noro. Toki mokesčiai skiriami Tautos Fondui.

8. — Išnešta rezoliucija su protestu prieš Vokietiją už Lietuvos paglemžimą. Taipgi rezoliucija "prieš lietuvių socialistų darbus, priešingus Lietuvos neprigulmybei."

9. — Naujon valdybon išrinkta: prezidentu — J. Vasiliauskas iš Baltimore, Md., vice-prezidentu A. Sutkus, sekretorium P. Mulevičius iš Brooklyn, N. Y.

Dr. J. Šliupas.

Tauta ir Nacija.

Pas Lietuvius dar ne nuo seniai yra daug kalbama ir rašoma apie tautą, tautos jieškinius ir tautos laisvę. Yra žmonės, o net ir partijos, kurios tikrina, kad toks idealas yra svajone; tai esą tik apjakėlių pastangos, už akių užbėgti platesniam idealui, beje susitarimui viso svieto darbininkų, kurie vieni įstengsią realizuoti žmonijos brolybę; kad tautos tiktai tam esančios, kad neišdiltų karė ir susikirtimai tarpe valstybių ir nacijų, kuriose šiądien viešpatauja kapitalizmas (ekonominis, polytiškas ir religiškas). Žodžiu sakant, iškeliant aikštėn idealus tautos, idealus valstybių ir nacijų, kuriose šią ir lyginai idealus brolybės visų žmonių, nelygios esti nuomonės, ir prisipažinti reikia, kad paprastam žmogui sunku yra susirasti teisybė lyg keleiviui girioje, kur per daugybę medžių šunku įžiurėti, katrie medžiai reikalingi ir nereikalingi germei sudaryti. Tad pirma visako mėginsime žodžių prasmę pasiaiškinti.

Kas yra nacija? Prof. R. Muir rašo: "Aišku yra, kad nacija ženklina ne tą patį, ką padermė arba rasė ir ne tą patį ką valstybė. Provizoriškai galima ją butų apsklembti, kaipo govėdą žmonių, kurie jaučiasi naturaliai sumegztais ėsą tulais patraukimais, taip tvirtais ir realiais jiems, kad be jų jie laimingai gyventi negali, nerimastauja, kada juos išskirsto, ir negali pakęsti pabloškimą jų žmonėms, kurie neatjaučia tų patraukimų." "Rasių dėsnis, reiškiantis buvimą antipatijos tarpe padermių, ir įgimta viršesnybė vienos rasės už kitą, tai tiesiog antitėzis nacionalizmo; nėsa nacionalis principas prasideda su pripažinimu, kad nacijos gali buti, ir paprastai esti, suformuotas iš mišinio daugelio rasių, ir tiktai tikrina, kad govėdai žmonių išplėtojus, per gyvenimą kruvoje, mazgus patraukimo, kurie palengvina jiems suprasti vienas kitą, priklauso tiesa gerėtiesi saviškiu gyvenimu liuosybėje."

Tokia yra nuomonė prof. Muiro; bet kad nacijos nėra naturaliais, o tik artificialiais ryšiais, parodo jeib kokia šiądien taip vadinama nacija: imkime ar Rusiją ar Austriją — abi didelės nacijos, bet kur čia naturaliai ryšiai, kada vienur ir kitur, tautos visomis jėgomis spendžiasi pasiliuosuoti nuo jų, o pradėti nepriklusmingą, savitą gyvenimą? Nacijos tai ne naturalis žmonių sugyvenimas, bet palaikomas po prievarta, su kumsčios pagelba, ar kapitalizmo, ar kokios savnorės gentės, ar despotiškos valdžios. Tai kombinacaja lyg voratinklis, kur visi siuleliai subėga į centrą, tempiami spėkų, kartais didelių, kurios triuškina atskiras dalis, centrui neprielankias. Kaip neimsi, nacijos tai dirbtinis tvarinys, kurį sutvėrė praeitis arba interesai tvirtesniųjų, o nuo kurio purtosi silpnesnieji, centrifugaliai, prieš savo norą į jį įspraustieji gaivalai.

Nacijos svietui pažįstamos jau nuo žinos senovės, lygiai kaip senovė pažinojo jau ir gentes. Bet idėja tautybės yra gan naujoviška kaipo politiškas jieškinys, ir nors ji seniaus rusėjo genčių sąmonės žydinyje, tačiaus politiškan aksioman ją iškėlė labiausiai Francuzijos Didėji revoliucija, vėliaus gi Mazzini ir tautų subuzdimas 1830 iki 1870 m.

Kas Sudaro Tautą?

Kokie gi yra tie ryšiai gentystos, kurie jungia žmonės ir jų jausmus glaudžia į tautystą? Tautybos sandėlin ineina ne vienas koks veiksnis, bet pilningas kompleksas. Pamėginkime tad arčiaus prišižiurėti, kas ir kaip sudaro tautą?

Meilė žemės ir apribotų gamtos vaizdų, kaip tarpkalnių ar platumų, ar vandenynų ar šilų, beje gėografiškasai apgyventas žemės plotas giliai sminga žmogaus širdin ir tą jausmą matomai gamta glamoni. nėsa staigus klimato atmainymas darosi pražutingu. Vieni žmonės geriaus tarpsta arčiaus žemgalių-polių, kiti arčiaus ekvatoriaus, kiti vidutinėje žemės juostoje. Bet kad gėografiškasai žemės ruožas tik gelbsti tautoms susidaryti, o nėra tam sudarymui butinai reikalingas, tai rodo mums istorija ir pažvalga į sviętą. Senovės Graikai ir Phenikai buvo plačiai išsibarstę savo naujokynėse, tačiaus jų tautiška gyvybė buvo visur tvirtai atjaučiama. Žydai šiądien gyvena visame pasaulyje, o dvasinis jų sąmazgis visur lygus. Lietuviai, nors Amerikoje ar kitur gyventų, nuolatos atjaučia savo ypatingą prisirišimą prie tėvų žemės. Vengrijos platumose tik pas lietuviškuosius Dakus terandame tautystę klestint, o Vengrai nesugebėjo vienon tauton surišti Slovakus, Rumėnus ar Serbus, nors ir mišriai su Vengrais begyvenančius. Iš kitos gi pusės imant, prisirišimas prie žemės yra gilus net pas nutautėlius, kaip va pas sulenkėjusius Lietuvius: tegul jie — nutautusieji bajorai ir dvarponiai — šukauja už Lenkijos idealus, bet liepki jiems kraustytis Lenkijon, tuojau jie atvirs lietuvybėn, dėlto kad šalies meilė juose nėra užgesusi, nors lietuvių tautos dėmokratiški jieškiniai jiems, kaipo viduramžių idealais dar begyvenantiems, nėra taip meilųs, kaip Lenkų oligarchija ir Lenkų putnumas.

Vienokumas kilties, rasinė vienybė, neabejotinai prisideda išsi-

dirb.nt tautos sąmonei. Kitur jau minėjome Indo-Europėjinę ...vną pasidalinus į dešimts padermių, tačiaus ir atskiros padarmės nesusidėjo į vienui vieną, savą, atsiklą tautą. Pastarais laikais, rodos, kilo ideja pas Teutonas, kad jų padermė yra kiltesnė už kitas; tą ideją įkurė Grimmo ir šiaip historikų bei filologų mokykla, ir ji virto į pangermanizmą, t. y. reikalavimą, kad visos šalys kuomet-nors Teutonų apgyventos patektų po Vokietijos imperialistiška globa; žinoma, tokia rasinė doktrina yra pavojinga laisvei daugelio tautų, taip kaip koks viduramžinis maras. Nuo Vokiečių užsikrėtė tokia pat tendencija ir tuli Slavai, nėsa Serbijoje, Čechijoje ir Rusijoje (Aksakov, Chomjakov, Lamanskij, Kariejev) kilo taipgi imperialistiškoji mintis panslavizmo. Kitur jau imperialistiškasai palinkimas prisigludino prie religijos, ir štai turime apsireiškimą panslavizmo. Tačiaus gerai yra žinoma visiems, kad grynos veislės žmonijoje nėra. Nežiurint į vienokumą kilties, visos padermės Europos spėjo pagaminti skirtybes; tam kaltos vienur klimato aplinkybės, kitur socialiai papročiai ir įstaigos, dar kitur susigiminiavimas su svetimais gaivalais. Visgi aišku, kad veislių susijaukimas dar nėra kliutimi ugiui tautinės dvasės, jeigu aplinkybės gyvenimo taip susideda, kad susitaiko kalba, susivienokeriopina jausmai ir jieškiniai, susibičiuoliauja idėjos ir papročiai. Tačiaus kas yra kliutimi tokiam dėmokratiniam žmonių sugyvenimui ir sušeimynėjimui, tai įsismeigimas į vienos ar kitos tautos sąmonę minties, kad ji yra kiltesnė, viršesnė už šalip jos gyvenančius kaimynus, o ypačiai jeigu toji mintis tampa ...nyta įstatymuosna ar gyvenimo apsiejiman. Tokia pragaištinga sąmonė apsireiškia pas Vokiečius, pas Madjarus-Vengrus, ir nestebėtina, kad tokia mintis pasidaro nedraugu taikos ir pavojinga tautų brolybei. Šiądien visas svietas dėmokratizėja, ir todėl senojo imperializmo apsireiškimai, vienokiu ar kitokiu budu, daros nepakęstinas. Nors pas Lietuvius yra mintis suglaudimo lietuviškos padermės kruvon į vieną politišką kuną, bet ji svietui nėra pavojinga, nėsa imperialistiškos linkmės Lietuviai negaivina.

Ir kalbos vienybė yra labai svarbiu dėsniu tautos apsisprendimui, nėsa dvasės gyvenimas arti rišasi su išreiškimu minties žodžiuose ir kalboje. Žodžiai yra išlaukinių atspindulių įskvarbų, kokias padaro gamta ant smagenínių celių, kalboje įsikunija spalva ir kokybė minties. O kalbų žemlapis jokiu budu nesupuola su veislių ar padermių žemlapiais. Kalbos dažnai prapuola dar žmonių veislei tebgyvenant. Keltiški Škotai jau nuo XII-tojo šimtmečio angliškai bekalba, ir Airiai beveik kuone užmiršo savo kalbą. Seniaus rytuosna nuo Labos (Elbės) gyveno Lietuviškos gentės, potam ten įsigyveno slaviškos, galiaus nuo XII-tojo amžiaus Vokiečiai ten savo kalbą antmetė. Kartais kalba pasidaro svarbiausiu ryšiu, jungenčiu tautą; pav.: pietuose ir šiaurėje Italijos dabar yra bendra Italams kalba, bendra literatura, bendrų idėjų įkvėpimas, o ispanų kalba, pasiliovė jungusi Ispaniją su pietine ir centrale Amerika. Angliškai šneka ne tik Britanija, bet Kanada, Suvienytos Valstijos, Australija, tačiaus kiekviena iš jų turi savo tautybės atskirą sąmonę. Šveicarai gi turi tris kalbas, o vieną tautos sąmonę. Atimk nuo Lietuvių ir Latvių kalbą, veikiai neliks jų tautybės sąmonės; tačiaus kad tatai nelengvai vyksta, parodo ta aplinkybė, kad Lietuviai Mažojoje Lietuvoje, nors nuo 1422 m. nuolatos su Vokiečiais bendrauja, vienok savo kalbos neprastojo, taigi nei tautybės.

Šale kalbos, reikia statyti kaipo galingą akstiną tautiškumo išsiveržime turėjimą bendrų tradicijų, minios bendrų kentėjimų ir bendrų laimėjimų, dainas ir pasakas ir patarles, garbingus žmones, šventas vietas, savo historiją. Kas padarė kaimiečius Serbus dideliais patriotais, jeigu ne atminimai Stepo Dušano ir mušio pas Kosovą, arba karės prieš Turkus 1804 iki 1829 m., laimėjimai 1912 ir 1913 m., o kentėjimai 1914—1918 m? Tautiškumas penis ir auga kaip ant mielių ir karžygiškais atsižymėjimais ir dideliais sopuliais laimingai pergyventais. Be daugelio kitų paveizdų, užtenka prisiminti Lietuviams, kad Rusijos carizmo slėgimas, kovojimas už spaudos atgavimą labiaus tautybę sustiprino negu paliuosavimas liaudies iš baudžiavos ponų.

Religiškas antagonizmas gali tapti pragaištingu tautybei, kaip va: Belgai katalikai atsiskyrė nuo protestonų Niderlandų, Airiai katalikai neparcina vienybėn su Airiais protestonais, kova tarp katalikų ir disidentų labai daug prisidėjo nupuldyti Lenkiją. Staigus religijos atmainymas taipgi gramzdina tautos dvasią, kaip va ir Lietuva, virsdama krikščionybėn, pasijuto nebetekusi pamato savo butybės, ir pasviro pražutin, iki naujos kančios ir pašvitimas naujų jieškinių po šimtų metų neprikėlė tautą iš apglušimo, istorijos užduoto. Tik laisvė religijos dirvose niekuomet nepasilpnina tautos jausmų sudrutėjimo, ir todėl taip svietas spendžiasi prie apykantos ir paturojimo religiškos laisvės. Be religijos, didelę lošia moraliai žmonių įsitikinimai; jeigu bus dideliai skirtingos nuomonės apie jų stovenę užimtinąją sviete, arba apie pareigas dėl savo artimo, dėl kaimynų, neišvengtina bus kova už buvį ar žutį ir neįsigyvens tikras vienybės pagrindas: prisimimkime bent sugyvenimą krikščionių ir muzulmonų Ottomanų imperijoje, ar Hindusų ir Muzulmonų Indijoje, katalikų ir Maurų Hispanijoje, ir bus aišku kad religija gali patapti dideliu pustytoju tautybės dėsnio.

Gal-būt a...šti galėtų ir daugiau veiksnių, prisidedančių pagaminti tautybę, kaip va: kad tautinis pasijutimas kalboje, kulturoje ir istoriškai politiškose tradicijose labai susitvirtina per prigulėjimą prie vienos tautinės valstybės; visgi užteks ir čion paminėtųjų parodyti, jog tautybė yra ne koks svajonės padaras, ne vėjus gaudo, bet yra gamtos produktas, kuris atsimuša žmogaus esybėje kaipo giliai įsmigęs sentimentas. Tai yra naujas civilizacijos augalas ir, kaip viskas nauja, trapus ir liapus. Svietas seniaus apsiėjo be tautų išsik.šimo priekin, bet užtai diduma žmonių buvo prislėgta vergijos, o paskui baudžiavų jungu. Individuališkumas patremtas buvo po kojų despotų, pliutokratijos, oligarchijos, teokratijos, ar kitokių nevydonų. Tautinė valstybė, sako prof. Muir, tai yra "koncepcija ir budas politiškos organizacijos ypatingas (bent pastarais laikais) Europai; jei bent reikėtų matyti Japonijoje navatną paveizdą neprigulmingo jos augimo. Ji Europoje atsirado ypatingomis aplinkybėmis viduramžių gadynės; ir kadangi patyrimai anksčiausiai su pasekme įsteigtų tautinių valstybių parodė, kad koncepcija nepaprastai gražiai tiko padrąsinimui didžių vakaruose idėjų Tiesos ir Laisvės, ir taip pat kadangi galimybė tautinių valstybių įsikerėjo pažymėtiname laipsnyje po visą Europą, tai ji išsiskietė bėgyje dabartinės gadynės beveik per visą sausžemį-kontinentą." Kur tautybės dvasė tiktai gyvuoja ir remiasi tikrais bei tvirtais patraukimais tai aišku ji yra naudinga kaip tautai taip svietui, ir reikia tautai leisti išsidirbėti savas likimas. Tiktai taip ji tetaps laiminga; ir tiktai tokiu budu ji galės pilningai pridėti savo atskirą įnašą į įvairumą, kuris esti drutybė vakarų civilizacijos.

Nėra neklystomo prirodymo, kas sudaro tautybę, jei bent tik pačių žmonių įsitikinimas, kad jie esti tauta. Dažnai tautoms priseina kariauti, kad sau buvį užtikrintų. Bet kaip sykį tautiniai rubežiai aiškiai pasižymi ar kovų ar kulturos kapčiais, jie pasilieka labai pastovųs ir ženklųs, ir jeigu Europai sykį pasisektų su patenkinimu atrubežiuoti tautas, galima pasitikėti, jog smaugynės pasiliaus ir vargiai kuomet beatsikartos.

KAP AUGŠTAI PAUKŠČIAI LAKIOJA?

Laikui bėgant visokiuose civilizuotuose kraštuose vis labjau pradeda interesuotis parlekiančių paukščių gyvenimu, jų kelionių keliais. Vokietijoj parengė net speciales tyrinėjimui paukščių kelionių tėmyklas; viena iš svarbiausių tokių tėmyklų buvo ant salos Helgoland. Užveizėtoju jos buvo pagarsėjęs mitologas (paukščių žinovas) ne vien Vokietijoj, bet visame civilizuotame pasaulyje, Goetke. Jis parašė, buk perlekiančius paukščius patėmijo lekiančius augštumoj net 10,000 metrų (33,000 pėdų, taigi augščiau augščiausių žemės kalnų, kurių augščiausias Everest turi 29,000 pėdų augščio). Bet tai buvo vien jo spėjimai. Tikrus tyrinėjimus augščio paukščių lėkimo darė tik vėliau L. Lucanus ir jo tėmijimai nepatvirtino nuomonės Goetke's; Lucanus užtikrina, kad taip augštai, kaip Goetke manė, paukščiai lėkti nei negali, dėl didelių šalčių ir perdaug praskiesto oro tokiose augštybėse. Jis mano, kad zecuntiniai debesys yra rubežium paukščių lėkimo augštyn. Į tuos debesius paukščiai įlekia, juose pasitaiko matyti ir gerves įlekiant, bet augščiau jų ir orlaivininkai, apart patikto karvelio, niekur paukščių nepatėmijo, nes tuose augštesniuose ruimuose jiems ir oras per šaltas ir jo spaudimas jau permažas. Augštybėse 5,000 metrų šaltis laikosi 20° Celsiaus žemiaus zero, o oro spaudimas nepereina pusės atmosferos, taigi pusės jo spaudimo apačioj. Augštyj 7,000 metrų temperatura siekia 33° žemiaus zero, tai gi tiek laipsnių yra ten šalčio, o oro spaudimas siekia jau tik 298 milimetrus. Kaip pasirodė iš tyrinėjimo francuzo mokslinčiaus Berto, jeigu paukščiai pakenčia didesnį šaltį, tai ant sumažėjimo oro spaudimo jie labai jauslųs, jauslesni už žindančius žvėris. Kaip pasirodė iš tyrinėjimų Dr. Lucanus, nuo žemės nei nematyt nei jokio paukščio, išėmus gal kondoro, lekiančio augščiau 1,000 metrų. Nereikia užmiršti, kad didesnieji paukščiai, išėmus arelių, nemėgsta labai augštai lakioti. Taigi galima tvirtinti, kad paukščiai nepasikelia augščiau 2,000 metrų (6,600 pėdų).

PRANEŠIMAS.

Tolimesnė tąsa p. J. A. straipsnio "Mintys ir Faktai Apie Lietuvą" pradės eiti sekančiam numeryj.

Svarbus Numeris.

7—5—18

Kuomet pasiunčiate mums pinigus, tėmykite savo numerio persimainymą.

Jeigu ant Jusų laikraščio adreso numeris yra tokis, kaip tas viršuje, arba pirmasis dar net mažesnis, tai skubėkite sutvarkyti savo reikalus.

Numerio reikšmė. Pirmasis numeris reiškia mėnesį, antrasis — to mėnesio dieną ir paskutinis — metus.

Visi žino, kad metas turi 12 mėnesių, kurie vadinasi ir numeruojasi taip:

1. Sausis
2. Vasaris.
3. Kovas
4. Balandis
5. Gegužis
6. Birželis
7. Liepos
8. Rugpjutis
9. Rugsėjis
10. Spalių
11. Lapkritis
12. Gruodis

Taigi viršminėtas numeris turi šitą prasmę:

Kuomet Jus tik gaunate laikraštį "Lietuvą," ant geltono popierėlio Jųs matote savo pravardę ir tuojaus už jos matote tris dviem brukšneliais perbrauktus numerius, o tie numeriai Jums parodo, kad esate užsimokėję už laikraštį "Lietuvą" sakysim, iki 6—21—18, kas reiškia **BIRŽELIO 21 d. 1918 m.**

Kiekvienas laikraščio "Lietuva" numeris Jums parodo ir primena, ant geltono popierėlio iki kada Jusų prenumerata yra užmokėta, todel Jus negalite užmiršti, laiku apsimokėti, nei negalite to nežinoti.

Jusų geras darbas. Kuomet Jųs užmokate už laikraštį prenumeratą ant laiko, Jųs padarote labai daug gero mums: sučėdinate musų darbą, dvi atvirutės, o kartais dar prie tų dviejų ir laišką. O visa tai mums kainuoja darbą, laiką ir pinigus.

Sučėdinate krasos patarnavimo darbą, o tuom remiate valdžią jos šiądieninėje svarbioje valandoje. Jųs pirmiaus to nepadarėte, nes visai tas Jums mislin neatėjo, bet dabar męs pasitikime, kad Jus ir męs — dirbsime vienybėje.

Jus gerai žinote, kad ant visko kainos labai pakįlo. Tas palietė ir mus — pabrango popiera, ant kurios spauzdiname Jusų laikraštį "Lietuvą"; pabrango darbininkai, kurie atlieka darbą, prie spausdinimo Jums laikraščio, o musų kaina už laikraštį nepakilo. Kad ji ir nepakiltų, męs tik vieno nuo Jusų laukiame — **Laiku užsimokėti** už laikraštį "Lietuvą."

Siųskitę pinigus,
Lithuanian Pub. Co.
814 W. 33-rd St., Chicago, Ill.

FRIDAY
ONE MEAL
WHEATLESS
USE NO BREAD, CRACKERS, PASTRY OR BREAKFAST FOODS CONTAINING WHEAT

ANT PARDAVIMO.

Atvažiuok į didžiausią lietuvių ukininkų koloniją ir buk išdirbėju. Męs turime ir parduodame ant visai lengvų išlygų 30,000 akrų geros žemės prie Phelps, Vilas County, Wisconsin. Nuo tos žemės yra didieji medžiai nukirsti apie devyni metai atgal taip, kad kelmai yra visi išpuvę ir yra lengva nuvalyt.

Vienos išlygos yra sekančiai: $300.00 pirmu įmokėjimu, o paskui nereikia daugiau jokių mokesčių mokėti per penkis metus, kaip tik taksus ir procentą. Laisvės Bonsus (Liberty Bonds) priimame pilna verte, kaipo dalį mokesčio ant ukės. Jeigu jųs gyvensite ant savo ukės, tai męs jums duosime ant maisto per vasaros sezoną, po $20.00 už kožną akerį ką jųs nuvalysite ir suarsite patįs dėl savęs. Męs jums parduosime namų statymui materiolą už fabriko kainą.

Žiemos laike galite gauti darbą į lentu pjovyklas, chemikalu fabrike, arba pjauti medžius del chemikalų fabriko, už gerą užmokestį.

Męs parduodame gyvulius ant lengvų išlygų. Ir skoliname pinigus del statymo triobų, pagerinimo savo ukes.

Gera turgavietė arti tavo durų, geri geležinkeliai, mokyklos arti, ir geri keliai į visas puses.

Męs turime keletą ukių, su įtaisymais, kur galite atvažiuot ir pradėt gyvent, taiposgi ant lengvų išlygų, su toms ukėms duodam vieną arklį, vieną karvę, dvi kiaules ir 20 vištų.

Męs nelaikome agentų, tai atvažiuokite patįs į musų ofisą, ir apžiurėsite žemę, ir išsirinksite vietą del savęs, jeigu negalite atvažiuoti šią sąvaite, tai rašykite mums šiądien, klausdami tolesnių išaiškinimų, adresuokite:

SANBORN LAND CO.
Dept. o, Phelps, Vilas Co., wis.
A. J. BACHUNAS, Kolonijos Direktorius.

Geras Apetitas

yra pamatinis reikalavimas, ant kurio gera sveikata turi remtis. Kad užlaikius apetitą ir kad sustiprinus visus virškinimo aparatus, kad šie galėtų atlikti savo darbą atsakančiai, reikalinga kartas nuo karto vartoti gerai žinomą vidurių vaistą:

Severos
Skilvinis Bitteris
Severa's Stomach Bitters.

Šis yra žinomas po visą Ameriką, kaipo geras vidurių vaistas ir alkintojas. Šis vaistas gelbsti apvalyme vidurių, prašalinant užkietėjimą ir nerviškumą. Vidurių karščivime jis turi ypatingą vertę, nes jis sumažina atakas, paliuosuoja nuo skausmų ir prašalina traukimus

Kaina: 75c ir $1.50 aptiekose
W. F. SEVERA CO.,
Cedar Rapids, Ia.

Severos Gyduoles užlaiko šeimynos sveikatą.

Prakaituojančios Kojos

yra netik nemalonios užuosti, bet ir kenksmingos sveikatai. Prakaitavimas padaro kojas skaudžiomis, vaikščiojimą kėblum ir kvapą dažnai nepakenčiamu. Kam reikia tuo kęstis, jei čia pat po ranka yra pagelba? Nusipirk

Severa's Foot Powder

(Severos Proškos Kojoms) aptiekoje. Mazgok kojas kas vakaras karštu vandeniu, o rytmetyj subraukyk su milteliais plasnus, padus ir tarpirščius. Ibarstyk po truputį į čeverykus ir kojinius (pančekas). Tai yra geriausias dalykas nuo prakaitavimo, skaudėjimo, tynimo ir pailsimo kojų. Jie užlaiko sausumą čeverykų, kojinių ir kojų. Kaina 25 centai, gaunami kiekvienoj aptiekoj.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Phone Cicero 252
DR. A. P GURSKIS
...DENTIST...
Hours: 9 A. M. to 9. P. M.
Except sunday
1847 W. 14-th St. Cicero, Ill.
Corner 49-th Ave.

Tel. YARDS 1532
Dr. J. KULIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterių, valkų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos teisių, Suv. Valst. istorijos, abelnos istorijos, geografijos politikinės ekonomijos, pilietystės dailiarašystės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:30
3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. K. Drangelis
Dentistas
3261 So. Halsted Street
Phone Drover 5052
Chicago

Mildos Teatras
3138-42 S. Halsted St.
Prasideda 7 valandą kas vakaras.
Subatomi ir nedėliomi 2 va'. po pietų.
Žemai 15c
Viršui 10c
Čia prirokuojama ir karės mokestįs
Tai yra puikiausiavieta praleidimui liuoso la.ko

Telephone Yards 5834
Dr. P. G. Wiegner
Priėmimo valandos: nuo 8 iki 12:30 ryte ir nuo 7 iki 9 vakaro
3325 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Mižiniškas Piknikas
Rengia
DR-STE LIETUVOS UKININKO
NEDELIOJE, LIEPOS - JULY 7tą d. 1919
NATIONAL GROVE-DARŽE. Riverside, Ill.
Pradžia 9 val. ryte INŽANGA 25c.

Šis piknikas bus vienas iš geriausių pasilinksminimų, kaip jauniems taip ir seniems, nes bus puiki orkestra ir visokios rųšies žaismės ir taipgi skanių gėrimų, o kas svarbiausia, nes nuo šio pikniko 20-tas nuošimtis pelno yra skiriamas dėl Westsidė's viešojo knygyno, kuris yra dėl visų naudingas, nes ten veltui galima visokių knygų ir laikraščių pasiskaityti, kuris randasi po numeriu
2222 So. Leavitt St. Atdaras vakarais nuo 7 iki 10 val.
Kviečia visus lietuvius atsilankyti RENGĖJAI.
PASARGA:—Imkite 22-ros gatvės karus iki sustos, o iš ten Riverside karus iki pat daržo.

JOSEPH A. AMBROSIUS
LIETUVIS ADVOKATAS
Veda visokias bylas visuose teismuose
Ofisai:
69 W. Washington Street
Rooms 1008-1009, Tel. Central 2579
3214 So. Halsted St., Tel. Yards 7271
CHICAGO, ILL.

Ofiso Tel. Canal 114 Namų Tel. Canal 2118
Tel.: 3—6 po piet Namie visą dieną
Dr. A. L. Yuška
Gydytojas
ir
Chirurgas
Gyvenimas:
731 W. 18th St., netoli Halsted St.
Ofisas:
1900 S. Halsted St., kampas 19tos

Didele Lietuviška Krautuve.

Užlaikau laikrodžių, žiedus, branzalietus, ir kitus auksinius dajktus, ir visas kitas lietuviškas knygas, kaip dvasiškas taip ir svietiškas. Taipgi yra didelis pasirinkimas gramafonų ir rekordų. Čia paminėsiu tik kelis:

Columbia Grafanola ugščiau parodyta ant paveislelio yra pigiausi prekėje Columbios išdrbtų instrumentų. Turi aiškų ir švelną balsą ir grajina 10 ir 12 colinius recordus.

KAINA $18.00

Columbia Grafonola, tokia, kaip ant paveikslo, yra antra pigiausia prekėje. Kaina **$30.00**

Neturi nusiminti, idant ne gali išgirsti balso garsiausių svieto artistų, kadangi jie ne atsilanko jusų gyvenimo vietoje. Nusipirk šitą Grafanolą iš kurio gali išgirsti visų artistų balsus koki; tik nori ir kada nori. Grajina 10 ir 12 colinius rekordus.

Kaina $45.00

Rekordų yra visokių įvairiausių lietuviškų, ruskų, lenkiškų, angliškų ir t: t: Kaina po 75c. Kiekvienam pareikalavus pasiunčiu katalogą veltui:

E 2356 Lietuva Tėvynė Musų ir Tykiai Nemunėlis tęka.
E 2358 Darbininkų Marselietė ir Sukelkime kovą.
E 1169 Eina garsas nuo rubežiaus ir Siuntė mane motinėlė
3350 Naujoji Gadynė. Dainus.
3624 Kur Upelis Teka. Šienapjutė.
3625 Sudiev Lietuva. Miškas Užia.
3626 Lelijos Žiedas. Ant Šešupės Kranto.

Nauji Rekordai

E 3796 Eisiu Mamai pasakysiu ir Bernužėli nesvoliok:
E 3799 Vilniaus Polka ir Tamsioji Naktis, valsas.
E 3796 Kur Vėjau Pučia ir Esu Garsingas Vyras.
E 3796 Jau kad aš Augau ir jią Nedėlėlę

Norint pinigus galit prisiųst iškalno, arba užmokėti tavorą prįimant.

J. F. BUDRIK
3343 So. Halsted Street Chicago, Ill.

BUK ŠOFERIU.

tą. Niekuomet nebuvo toks dide- Laikas yra gauti sau tinkamą vielis šoferių reikalavimas kaip dabar. Męs duosime užsiėmimą kiek vienam pabaigusiam kursus musų mokykloje. Mokinime pasinaudojame individiuėmis sistemomis — nuoseklus pažinimas ir praktika važinėjime automobiliais visokių rušių. Prityrę mašinistai pamokis tamistą ir suteiks tinkamus patarimus ir nurodymus. Musų mokyklai netruksta geriausių automobilių ir kitų prietaisų. Užtikriname tamistai kad tuojaus gausi leidimą. Dieniniai ir vakariniai kursai. Visas kursas $25.00. Federal Ass'n of Auto Engineers, 1214-16 Jackson Bld (Inc.)

Reikalingi Agentai Prakilniam Darbui!

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVEI reikia agentų-įgaliotinių visose Amerikos Lietuvių Kolionijose. Geros išlygos. Užtikrintas pasisekimas. Lai atsišaukia darbštųs vyrai, kurie nori patarnauti Lietuvai ir užsidarbiauti sau.

Platesnių informacijų suteiksime laišku.

Reikia taip pat ir agentų užrašinėjimui Bendrovės leidžiamo mėnesinio laikraščio "LIETUVOS ATSTATYMAS".

Atsišaukite šiuo adresu:
LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION,
320 Fifth Avenue, New York, N. Y.

Ką Reikia Išrasti

JAIGU norite žinoti, ką išrasti ir koki išradimai gali buti reikalingi, tai rašyk reikalaudamas musų Lietuviškoje kalboje knygutę p. v. "LIETUVIŠKAS IŠRADĖJAS" kurią kiekvienam išsiunčiame "DYKAI" ir ji Jums parodys ką IŠRASTI, KAIP GAUTI PATENTĄ ir KAIP JĮ PARDUOTI.
AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES Inc.
256 Broadway (LA) New York, N.Y.

Phone Canal 5395
J. G. MEZLAISZKIS
Generalis
Kontraktorius ir Namu Statėjas
2123 W. 23rd ST. CHICGO

VIETINES ŽINIOS.

Dr. Šliupas atvyks Chicagon. Netrukus Dr. J. Šliupas, nesenai sugrįžusis iš Europos tautininkų sriovės pasiuntinys, atsilankys Chicagoje. Šiame numeryj paskelbtas ant trečio puslapio jo prakalbų maršrutas parodo, kad jis Chicagoje išbus 5 dienas,—nuo liepos 16 iki 20 d. ir laikys penkias prakalbas.

Prakalbų vietų paskelbimas Chicagoje bus vėliaus padarytas "Lietuvos" ateinančiam numeryj ir pliakatuose.

SUGAVO LIETUVIUS APGAVIKUS.

Du Lietuviu Buvo Apgavę Banką ant $40,000.

Chicago, Ill.—Vyras inėjo į State Bank of Chicago ir padavė per langelį banko išmokėtojui čekį ant $40,000.00, reikalaudamas išmokėjimo jam viršminėtos sumos. Čekis buvo išduotas ant vardo Charles Kochones (Kišonas), o po čekiu buvo pasirašęs L. Wood Gilbert.

Banko išmokėtojas padavė čekį klerko pagelbininkui, Antanui Zalatoriui, gyvenusiam prie 1840 So. Halsted St. ("Naujienų" adresas) ir paliepė jam pažiurėti į banko knygas, kiek pinigų turi Mr. Gilbert, išdavusis tokį čekį.

Zalatorius sugrįžo už kelių minučių ir pranešė, kad "Mr. Gilbert turi depozituota $40,-100.00." Tuomet banko išmokėtojas pasivilgė nykštį, atskaitė keturiasdešimts bumažkų po $1.000.00, padavė juos per langelį Mr. Kišonui ir visas reikalas, taip paprastas bankiniam biznyje, išrodė užsibaigęs. Bet jis neužsibagė.

Ima Vakacijas.

Tas čekio mainymas atsitiko spalio 24 d. 1917 m. Antrytojaus Antanas Zalatorius, kuris iki šiol buvo tarnavęs banke apie metus laiko, išvažiavo "ant vakacijų," nuo kurių jis niekados nesugrįžo. Po kelių savaičių bankas patėmijo, kad jam truksta $40,000.00.

Po to prasidėjo tyrinėjimas ir bankas išėmė varantus areštavimui Zalatoriaus ir "Gilberto." Policija sako, kad "Gilbert" ir Kochones (Kišonas) yra tas pats žmogus. Dalyką ištyrus pasirodė, kad "Gilbert" buvo padėjęs bankan $100.00, bet kasnors, turintis priėjimą prie banko knygų, padarė iš to $40,100 prirašydamas numerį "40" prieš "100."

Pinkertono detekytvai ir policija pradėjo darbuotis. Jie visą Ameriką aplipdė apgarsinimais su vagilių paveikslais ir pasiulijimu dovanų už jų pagavimą, bet net iki pereitos savaitės niekas iš to neišėjo. Vagiliai buvo dingę, kaip akmuo vandenyj.

Pagalios Chicagos detektyvų perdėtinis Mooney gavo telegramą nuo šerifo iš Glendive, Montanos valstijoj. Telegramas buvo sekančio turinio:

"Alexander Palmer, 6 pėdų 3 colių, 23 metų amžiaus, yra suareštuotas čia kaipo sliakeris nuo kariumenės. Manau, kad gali but taipgi vokišku šnipu. Jis turėjo prie savęs, kuomet jį areštuota, trisdešimts vieną bumažką po $1,000.00. Ar jųs jo reikalaujate?"

"Taip męs reikalaujam"—telegrafavo atgal Mooney—"Laikykit jį. Detektyvai tuojaus išvažiuoja."

Ir tuojaus tapo pasiųsti į Glendive, Mont., du detektyvai su Zalatoriaus ir Kišono fotografijomis, ir Zalatoriaus pirštų atspaudomis bei Bertilijono išmieravimais. Detektyvų perdėtinis Mooney mano, kad nėra jokios abejonės apie tai, kad suareštuotas "Palmer" turi buti ne kas kitas, kaip dingusis iš banko Antanas Zalatorius.

Rekordai Pinkertono detektyvų ofisuose parodo, kad Zalatorius pirmiaus gyveno Chicagos priemiestyj Melrose Park, kur jis buvo kasierium "Consumers Association Company"; kad jis buvo sykį areštuotas už pasisavinimą kompanijos pinigų, bet buvo išteisintas. Rekordai taipgi parodo, kad ir Kochones (Kišonas) buvo gyvenęs Melrose Parke ir vedė tenais "bankinį biznį" ir barberšapį tarp vietinių lietuvių. Zalatorius ir Kochones, rašo laikraštis Tribune, suorganizavo Melrose Parke 1916 metais Socialistų kuopą ir Aidoblistų kuopą, kaip tą Pinkertono agenturos rekordai parodo.

Ar "Palmer" yra tikrai Zalatorius—tas pasirodys kuomet jį už savaitės laiko pargabens Chicagon.

IŠ MOKYKLŲ.

Baigė augštesnes mokyklas. Kiek iki šiolei mums pranešta, šiuosmet užbaigė augštesnes mokyklas (high schools) sekantieji lietuviai Chicagoje:

1. **Algirdas Graičunas**, sunus Dr. A. L. Graičuno ir brolis leitenanto-lakuno Vytauto Graičuno, tarnaujančio dabar Dėdės Samo lakunų korpuse.

Ona Jokubaičiutė

2. **P-lė Ona Jokubaičiutė** — duktė seno "Lietuvos" skaitytojo, p. K. Jokubaičio, kuris užlaiko rakandų krautuvę seniausioj lietuvių kolionijoj, ant Bridgeporto.

3. **P-lė Mirauskaitė**, duktė seno Chicagos piliečio, saviminko krautuvės įvairių daiktų ant 33-čios gatvės, netoli "Lietuvos" išleistuvės, ant Bridgeporto.

Baigė šiuosmet pradedamąsias mokyklas čielas burys jaunų lietuvių ir lietuvaičių.

Philip D. Armour publiškąją mokyklą ant Bridgeporto baigė sekantieji lietuvių vaikai: Elena Benušaičiutė, Albinas Budrikas, Albinas Jokubauskas, Rozalija Kupšiutė, Albertas Levanauskas, Ona Margevičiutė, Ona Martinkiutė, Marė Mazoniutė, Ona Pajauskiutė, Virginija Šlepavičiutė, Elena M. Vašakiutė, Bl. Žemaičiutė, Edvardas Pajauskas, Elena Petrulevičiutė, Mikolas Rulevičius, Fel. S. Ratavičiutė.

Pradėjo statyti didelę dirbtuvę. Pastatymas milžiniškos šovinių dirbtuvės, kuri atsieis pus-septinto milijono doliarių, yra užtikrintas. Kontraktas pastatymui šios dirbtuvės Chicagoje, tapo valdžios atiduotas kontraktoriams Thompson-Starrett Co.

Dirbtuvė užims 40 akerių žemės prie Belt Line geležinkelio, tarp 74-tos ir 75-tos gatvių ir tarp Ashland ir Robey gat.

Didesnė dalis šios žemės jau nupirkta. Kasimas fundamentų jau prasidėjo netoli Wood gat.

Tikimasi, kad dirbtuvė bus pabaigta į 4 mėnesius laiko. Joje daugiausiai išdirbinės 155-milimetrų šovinius (kanuolines kulkas), kurių tikimasi padarvti po 10,000 kasdien. Tai bus didžiausia tos rųšies dirbtuvė šioj šalyj ir joje dirbs 5,000 žmonių.

DRĄSUMAS IR UŽSISPYRIMAS

Ištobulinimui fiziškos lyginai, kaip ir morališkos drąsos, Jųs turite neapleisti prižiurėjimą savo vidurių. Užkietėję viduriai reiškia nustojimą energijos, nuovargį, nuobodumą ir nuliudimą, paeinantį nuo nuodingų medegų žarnose. Pirmiausiai reikia išvalyti vidurius, o Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras yra geriausia gyduolė šiam tikslui. Jųs nebusite varginami nevirškinimo, galvos skaudėjimo, nerviškumo, ir t.t., jeigu Jųs imsite Trinerio Amerikoniską Elixirą. Aptiekose. $1.10.—Reumatizmas, neuralgija, arba strėnų gėlimas nesugadins vasaros dienų, jeigu Jųs turėsite Trinerio Linimento po ranka. Jisai yra taipgi puikus dėl išsinarinimų, niksterėjimų, tinimo, skaudančių muskulų ir t.t. Kaina 35 ir 65c aptiekose. Per krasą 45 ir 75 centai.—Joseph Triner Company, Išdirbanti Chemikai, 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.—Apgars.)

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Jono Peremino iš Čekų kaimo, Vėkšnos parap., Šaulių pav., Kauno gub. Gyveno Waterbury, Conn. Jis pats, ar kas jį žino, atsišaukite adresu:
Antanas Perminas,
3350 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Aš Marijona Didkytė, po vyru Abrosaitienė, pajieškau savo dviejų pusbrolių Jono ir Pranciškaus Didkų, paeina iš Kauno gubernijos, Raudonės dvaro ir Raudonės vol. Jie patįs, ar kas apie juos žino, malonėkite atsišaukti ant sekančio adreso, už ką busiu labai dėkinga:
Mrs. Marijona Abrasas,
P. O. Box 96, Jamesport, L.I., N.Y.

Pajieškau Jono Šimkaus, paeina iš Kulių parapijos, eišių pav., Kauno gub. Jis pats, ar kas jį žinotų, malonėkite atsišaukti šiuo adresu:
Frank Shimkus
292 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Ant Parduotuvės

Parsiduoda:—2 lotai ir 8 kambarių stuba, del dviejų šeimynų. Gera proga, greit perkant. Atsišaukite pas:
Mrs. Doyle, 3618 S. Union Ave.
Chicago, Ill.

Pigiai parsiduoda krautuvė, kurioj užlaikoma groseris saldainiai ir Sodinė Smetona (Ice cream). Gera lietuviais apgyventa vieta.
Priežastis pardavimo — liga. Atsišaukite pas,
Reynalds, 2955 Emerald Ave.

Dr. P. Zilvitis
LIETUVIS GYDYTOJAS, CHIRURGAS
3315 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 7179

DR. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.
(Gyvenimas virš Aptiekos), CHICAGO.

Geriausias budas dėl įtrinimo
Neturi stokuot nei viename name
D-ro Richter'io
PAIN-EXPELLER
Jau nuo 50 metų yra vienu iš numylėtų naminių budų pas lietuvnkus ir visame pasaulyj.
Tikras tiktai su pažymėta marke "IKARA"
35c. ir 65c. butelikas visose aptiekose arba siųčiai nuo
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

F. P. BRADCHULIS
LAWYER
Lietuvis Advakatas
105 W. Monroe St. Cor. Clark
Room 1207
Telephone Central 220
Gyv: 3112 Halsted St. arti 31 St
Phone Yards 2390 Chicago, Ill.

Telefonas Drover 8448
DR. A. J. KARALIUS
Gydo Visokias Ligas.
Ypatingai Užsisenėjusias ir Lytiškas.
3203 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMASI
Męs neesame bankeriai, bet męs gvarantuojame Tamstai sučėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikinams padarome ant orderio naujus siutus ir overkotus nuo $30.00 iki $50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo $25.00 iki $60.00 ant orderio darytus siutus ir overkotus parduodame po $5.00 ir brangiau.
Naujas ir truputėlį dėvėtas kelines nuo $1.00 ir brangiaus.
Vaikų siutai $2.50 iki $7.50. Skrynios ir valyzai.
S. GORDON
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Štoras atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėldieniais—iki 4 val. vakare.

Starved Rock State Park
(Išbadėjusius Uolus Valstijos Parkas)
VIDURVAKARIŲ STEBUKLINGASIS GAMTOS KRAŠTAS.
Atsidarė nuo Gegužės 1mos iki Spalio 20tai

Ištisai Elektrikinis Keliar
$2.00 Tikietas į ten ir atgal visintėliai tiesiu keliu nuo Chicago Archer Ave. ir Cicero Ave. Stoties ar Argo, Ill. Chicago ir Joliet Elektriniu Geležinkeliu.
Specialiai Buriai
$1.75 Tikietas į ten ir atgal tuo pačiu keliu buriams mažiau 200 ir $1.65 buriams 200 arba daugiau.
Elektrikiniu ir Gariniu Keliu
$2.48 Tikietas į ten ir atgal septintadieniais ir šventadieniais taipgi buriais iš penkių ar daugiau žmonių šiokiomis dienomis. Šitą žemą kelionės kainą galima gauti vartojant paprastą tikietą į Jolietą, Ill. C. & A., A. T. & S. F., ar C. R. I. & P. geležinkeliais.
Rock Island turi paskirtą traukinį iš Chicago 7:30 val. ryto ir 9:30 val. ryto; iš Englewoodo 7:15 val. ryto ir 9:15 val. ryto, pasiekintį Jolietą, Ill. 8:30 ir 10:00 val. ryto.

Jolietą apleidžia 9:05 val. ryto ir 10:20 val. ryto pasiekdamas Starved Rock 11:00 val. ryto ir 12:20 val. dienos.
Grįžtant apleidžia Starved Rock 5:19 val. po pietų ir Rock Island geležinkeliu pribuva Chicagon 9:40 val. vakare.
Asmeniniai Vedamos Ekskursijos
$4.00 Trečiadieniais, šeštadieniais ir septintadieniais kas savaitė nuo Gegužio 15 d. iki Rugsėjo 30 d. taipgi šventadieniais ir sulyg speciało susitaikymo. Vienos dienos kelionė. Šešios valandos Rocke.
Kreipkitės į Chicago Travel Bureau, 112 West Adams St., Telephone Central 3505.
Archer Ave. Stotis.
Norėdami nuvažiuoti į Archer Ave. Stotį, paimk pietų linkui einantį tramvajų State gatve ar Archer Ave., pažymėtą "Archer-Cicero," ar persikelk ant šito tramvajaus nuo kiekvienos perkertamųjų linijų.
Artesnėms žinioms Rašyk:
CHICAGO, OTTAWA & PEORIA RY.
JOLIET, ILL., Arba Telefonuok McKinley 2795

Koncertinu Išdirbystė
Pearl Queen Koncertina
Nemokėk Pinigus Bereikalo
Musų krautuvė—viera iš didžiausių Chicagoje
Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi. Mašinėlių laiškams drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, šliubinius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriausių Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklus draugystėms, taisome laikrodžius ir muzkališkus instrumentus atsakančiai. Kurie prisiųs trijų centų krasą-ženklį gaus kataliogą veltui.
STEPONAS P. KAZLAWSKI
4632 So. Ashland Ave., : : Chicago, Ill. : : Telephone Drover 7309

Ateik Syki, o Eisi Visados
SIUDINK drapanas dabar, kol dar pigu
UTAUPYSI nuo $5 iki $10 ant apsirėdimo pas mane.
Darau ir reinkotus vyrams ir moterims po $10 ir augščiau.
SIUTAI vyrų ant orderio nuo $20 iki $60.
SAVO darbą ir pritaikymą garantuoju,
ARBA savo pinigus gausi atgal.
ŽLAIKAU visokios rųšies vilnonių materijų asnėlį,
ŽTAI galiu daug pigiaus parduoti negu kitur kur;
TAIPGI valau ir prosinu drapanas.
Vyru Drapanu Siuvėjas Lietuvys
A. MAUSNER
3239 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Štoras atdaras: nuo 8 iš ryto iki 9 vakaro. Nedėldieniais: nuo 9 išryto iki 12 dieną.

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT
Taupyk ir Paskolink Pinigus
Dėdei Samui
Jam jie reikalingi Dabar! Jums jų reikės po Karei!
Pirkite Karės Taupymo Ženklelius
Suvienytų Valstijų Valdžios Paranka neša 4% Procentą
Jųs galite pradėti su
Dvidešimts Penkiais Centais
Pirkdami Suvienytų Valstijų Thrift Stamp
Jusų pačtorius, bankierius, arba laikraštis ir daugelis agenturų paaiškins jums apie tai, MATYKITE JUOS!
Tai yra Jusų Priedermė! Tuomi Sučetdysit Gyvastis! Tuomi Laimės šią Karę!

Visiems žingeidu žinoti
APIE KARE
Užsisakykite knygą, vardu:
"VELIAVOS AKYVAIZDOJE"

Nesenai išėjo iš spaudos garsaus francuzų rašėjo Jules Verne apysaka, kurioje aprašoma baisiausios ryšies kariškos mašinos. Apie vandens vagilių atliekamus darbus. Kaip jie važinėdami savo laive, užpuola kitus laivus apvagia juos ir visą turtą vežasi su savim į namus, kuriuos turi pasistatę po vandeniu. Kaip jie gyvena tikruose palociuose, pastatytuose po vandeniu.
Pradėję skaityti tą knygą, Jųs neisit gult iki neužbaigsite.
Mylintieji skaityti, įgykite tą knygą, o Jųs ją perskaitysite daugiau negu vieną kartą.
Iškirpę kuponą, įdėkite į laišką su doliariu, ir pasiųskite mums šiuo adressu:
"Lietuva", 814 W. 33rd St., Chicago, Ill.
"LIETUVA".
Čia prisiunčiu $..... už ką malonėsite prisiųsti man "Lietuvos" išleistą knygą; "Veliavos Akyvaizdoje.
Vardas ..... Adresas .....
Miestas .....

LIETUVA

"LAISVA IR NEPRIGULMINGA — DABAR ARBA NIEKADOS"

1892 1917

BE ARMIJOS negalima išlošti mušio. Be susi pratusių apšviestų žmonių negalima nei lietuvių buvio pagerinti, nei Lietuvos laisvės iškovoti.

Geras, teisingas dienraštis yra geriausis žmonių švietėjas ir geriausis lietuvių organizatorius už Lietuvos laisvę. Jis, kaip nenuilstantis sargas, kasdien stovės lietuvių ir Lietuvos sargyboje.

"Lietuvos" laikraštis per 25 metus su pasišventimu gyne lietuvių ir Lietuvos reikalus KAS SĄVAITE. Dabar jis virsta dienraščiu ir dirbs lietuvių labui KASDIENĄ.

Kviečiame visus gerus lietuvius prie šito naujo dienraščio prisideti. Juo greičiaus prisidėsit, juo greičiaus jis pasirodys. "Lietuvos" dienraščio šerai tik po 10 doliarių. Prisidėkit į musų armiją su kiek išgalit TUOJAUS, tai ir jųs busite dienraščio organizatorium.

Noredami platesnių žinių, rašykit TUOJAUS. Gausite knygutę UŽDYKĄ. Adresuokit taip:
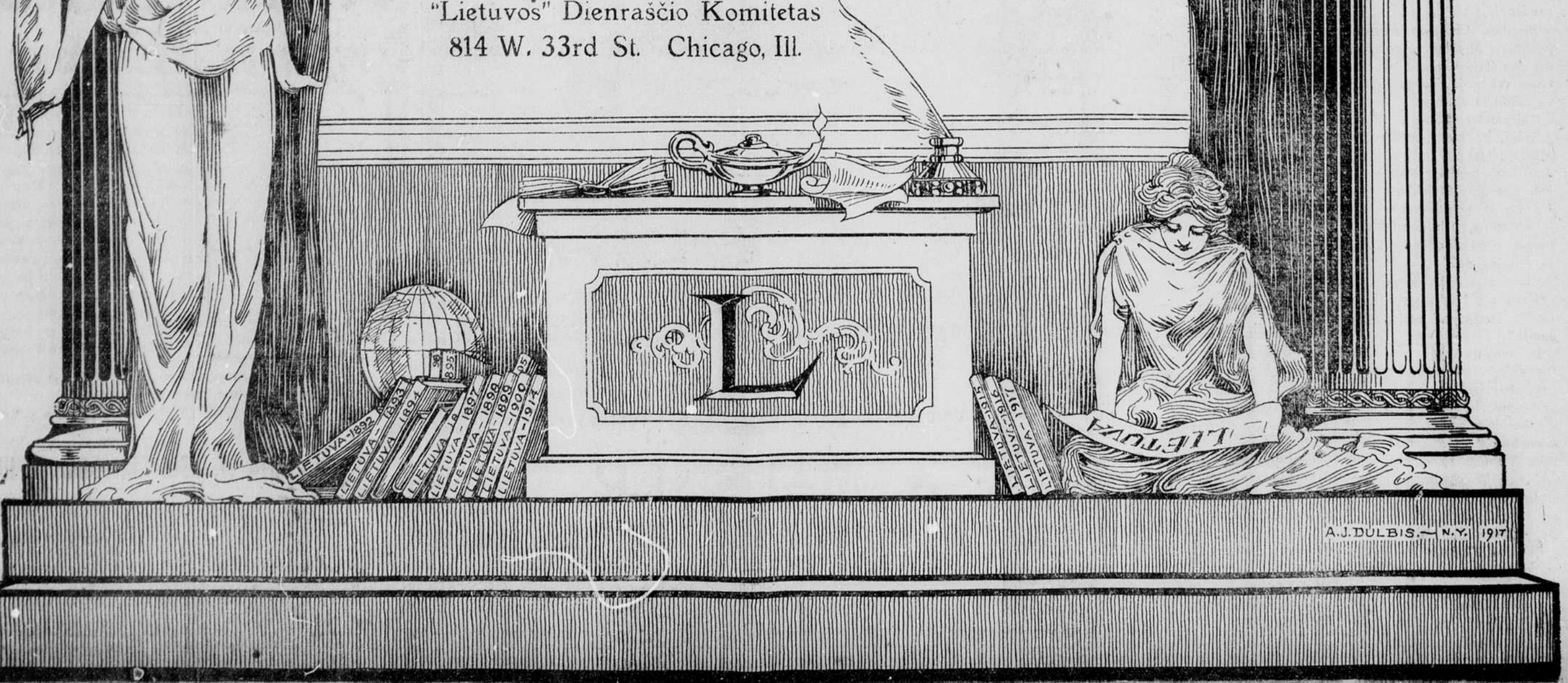
"Lietuvos" Dienraščio Komitetas
814 W. 33rd St. Chicago, Ill.